

Hemipterološki izlet u Primorje i na Plitvička jezera.

Napisao

Dr. G. Horváth.

Davno me je već srce vuklo, da proputujem naše zanimivo Primorje po cijeloj mu dužini i da ga sa hemipterološke strane čim tačnije ispitam. Ja sam doduše već više puta sabirao hemiptere po okolici Riečkoj i Bakarskoj, a i dobio sam odanle lijepoga hemipterološkoga materijala od gg. prof. A. Korlevića i dra. Augusta Langhoffer-a, a i od g. potpukovnika A. pl. Hoffman;¹⁾ nu cijela obala od Bakra dalje k jugu bila je dosele — izuzevši lijepi materijal, što ga je u najnovije doba Dr. A. Langhoffer sakupio po okolici Senjskoj — sa hemipterološke strane posve nepoznata.

Ljeti godine 1890. dala mi se zgoda, da svoju davnu želju izvršim barem donjekle, pa da skupa sa svojim prijateljem i revnim arahnologom dr. Chyzer-om iz S.-A.-Ujhely-a učinim na veće zasnovani izlet u kršno Primorje. Nepovoljno nam je, do duše, burno vrijeme osujetilo prvobitnu namjeru, da prodremo do Baga, jer nismo dospjeli dalje od Senja, nu za to se naknadismo posjetom divnih Plitvičkih jezera.

Cijeli nas je izlet u turističnom pogledu vrlo zadovoljio, a u faunističkom pogledu pružio nam je vrlo lijepa i zanimljiva materijala. Dok je moj suputnik sav svoj mar posvetio paucima i štipavcima, obazirao sam se ja poglavito na polukrilce. Obojicu je sreća dobro poslužila, jer smo osim više vrsta novih za domaću faunu, odkrili i njekoliko vrsta i odlika, novih za znanost.

¹⁾ Sustavni popis heteroptera riečke okolice objelodanio je g. prof. A. Korlević u II. svezku str. 35—44. ovoga časopisa.

Prije nego podadem sustavni popis svoje hemipteroške lovine, kazat ćeu kratki nacrt našega putovanja uz njekoliko općenitih primjetaba.

Dne 20. srpnja prispjesmo jutarnjim brzim vlakom na Rijeku. Istoga dana odosmo zajedno s g. prof. Mozog-om i bratom njegovim na kratak izlet na kršni grbalj, što no se od „gore Kalvarije“ više grada Rijeke ispinje prema Kozali, a zatvara od zapadne strane ubavu dolinu Rječine.

Gole vapnene stijene, samo tu i tam rijetkom vegetacijom porasle, slabu su nam dale lovinu; nu suhim zidom ogradjeni vrsovi, u kojim uz različito kulturno rašće raste i hrast, jasen i raznoliko grmlje, pa i trava uspjeva niješto bujnije, pokazivali su nam mnogo življi život kukaca. Sve je tu odzvanjalo od glasnoga cvrkutanja cvrčaka, koji se sjedeći po stablima, granama i panjivima radovahu ljepomu životu i toploj sunčanoj pripeci. Neumorni pjevači bili su cvrčak *Cicada plebeja* Scop. i cvrčak *Tettigia Orni* L.. Po našem kršnom Primorju ima doduše i drugih vrsta cvrčaka, naročito više vrsta roda *Cicadetta*, nu ove dvije velike vrste uvijek su i po svuda glavne zborovodje.

Što sam ovdje polukrilaca mrežom i suncobranom polovio ili pod kamenjem sabrao, bile su ponajviše samo takove vrste, koje sam s ovih nalazišta već prije poznavao. Zanimljiva mi je bila jedna do sele ne opisana odlika vrste *Thamnotettix fuscovenosus* Ferr., koja se od glavne vrste razlikuje posvemašnjom nestaćicom onih dviju crnih tačaka na tjemenu, te ju zovem imenom *var. inornata*.

Mnogo zanimljivije mi bijaše otkriće nove vrste zloglasnoga roda *Phylloxera*, koja žive na hrastu. Izvrstni monograf *Phylloxeridae*, g. Dr. L. Dreyfus u Wiesbadenu, komu sam ovu vrstu priposlao za drobnije izpitivanje, opisat će ju imenom *Phylloxera Horváthi* u svojem obsežnom djelu, koje će do skora izaći. Tu sam novu vrstu našao ne samo u okolini Riječkoj nego i po ostalim primorskim mjestima, koja smo kasnije posjetili, a pojednica u Bakru, Crikvenici i Senju — svuda na lišću od hrasta-magarićara (*Quercus pubescens*).¹⁾

¹⁾ Za umirenje vinogradara izrično mi valja pripomenuti, da ova vrsta *Phylloxera* napreduje samo na hrastu, te se ne smije zamijeniti sa zloglasnom žiložderom (*Phylloxera vastatrix*). Ova se potonja vrsta na sreću nije do sele pojavila u našim primorskim vinogradima.

Dne 21. srpnja ostavismo Rijeku i krenusmo Bakarskim paroplovom put Bakra, gdje nas najljubezniye dočeka g. prof. N. Damin. Šetnja duž morske obale pruži nam zgodu, da se nagleđamo prirodnih krasota Bakarskoga zaliva; nu toga smo dana malo što sabirali. Pravo sabiranje započe, da pravo kažem, istom sutra dan, kada no cijeli božji dan, od jutra do večera posvetismo entomološkomu sportu.

Do podne obratismo svoju pozornost onomu, bujnom travom, grmljem i drvljem zarasлом obronku, koji lijepi Bakarski zaliv zagradijuje od zapadne strane. Vrijeme nije do duše bilo najpovoljnije, jer je vjetar nješto duhao, pa nam sabiranje mrežom i suncobranom nije ispalо najizdašnije; ali smo sa svim tim mogli zadovoljni biti s uspjehom, jer smo pohvatali više lijepih i zanimljivih vrsta.

Mene osobito obraduje, što sam na *Pulicaria graveolens*, koja raste na morskomu žalu, našao veliku množinu stijenice *Macrotylus atricapillus* Scott. Lijepa ova zelena vrsta *Capsida* bila je dosele poznata samo iz južne Francezke, Korsike i Grčke, a prije desetak godina sabirao sam je kod Montpelliera.

Od drugih južno-francezkih znanaca, što sam ih našao ovdje, spomenut ēu samo *Henestaris laticeps* Curt. Bakar je jedino nalazište u području naše faune, gdje žive ova slanoslanka stijenica, dočim je na ugarskom slanomu zemljištu a i po južnoj Ruskoj naći samo srodnu joj *Henestaris halophilus* Burm. (*geocoriceps* Antess.).

Izmedju tu polovljenih jednokrilaca (*Homoptera*) vrijedna je spomena nova vrsta roda *Idiocerus*, koju na čest vrlo zasluznoga za izpitavanje domaće faune g. prof. S. Brusine okrstih *Idiocerus Brusinae*. Ovu mi je vrst priposlao i g. G. B. Novak s otoka Hvara, a osim ovih nalazišta nadjena je i kod Gorice.

Po podne odveo nas je g. prof. Damin do onoga mesta Bakarske okoline, gdje kaktus (*Opuntia vulgaris*) samonikao raste. To je mjesto u sjevero iztočnom kutu Bakarskoga zaliva, malo više grada medju vinogradima. Da li tu kaktusi rastu zbilja samonikao ili samo podivljao, ne ēu ovdje potanje da ispitujem, nu toliko je nesumnjivo uglavljen, da on na ovim žarkim vapnenim stijenama vrlo dobro uspjeva, cvate i plod donosi. Mi smo se nadali, da ēemo na tom mjestancu, koje je bez sumnje najtoplja tačka cijelog Bakarskoga zaliva, naći možda i osobito zanimljivih

južnih vrsta kukaca; nu nada nas prevari, jer nismo našli niti išta novo niti išto baš osobito. Spomena su vrijedne najviše dvije ljepušne vrste kusokrilca *Cicadellinae*: *Caloscelis Bonellii* Latr. i *Peltonotellus quadrivittatus* Fieb., koje sam našao pod kamenjem.

Pregledavši zbirke g. prof. Damina, oprostismo se o podne dne 23. srpnja od njega i dražestnoga Bakra te zaplovismo na čamcu Bakarskim zalivom put Kraljevice, da odanle svoj put produžimo Senjskim paroplovom.

Iza jednosatne vožnje po krasnom Bakarskom zalivu prisjesmo u Kraljevicu, gdje nam je bilo pričekati parobrod iz Rieke. Vrijeme čekanja prikratismo si sabirući polukrilce i pauke po rijetkoj i suncem izprženoj vegetaciji podno brežuljka, na komu se diže starodavni njegda Frankopanski, a sada Isusovcima nastavani grad.

Meni je sreća poslužila, te sam za ono kratko vrieme, što smo mogli tu sabirati, našao jednu dosele samo iz južne Francuzke i Španjolske poznatu stijenicu, na ime *Lygus apicalis* Fieb., i to odliku gotovo skroz zelenu. Od ove sam rijetke u našim krajevime odlike (*var. inops* Horv.), našao u Kraljevici samo jednoga mužaka; nu dva dana iza toga nabrazao sam više primjeraka (u Crikvenici. Ova mi je odlika poznata bila već i iz Dalmacije (Metković) i iz Hercegovine (Domanovci).

Oko tri sata po podne ukrcasmo se s Kraljevackoga pristaništa na paroplov „Hrvat“, a za jedan sat izkrcasmo se u Crikvenici, gdje proboravismo tri dana.

Crikvenica je bez sumnje jedno od najljepših i najugodnijih mjesto u našem Primorju, koje će klimatičnim lječilištem i morskim kupalištem imati lijepu budućnost. To je jedino mjesto na cijelom Kvarneru, gdje je morsko dno na velikom prostoru pokrito najfinijem pijeskom, a voda ne dosiže ni dubinu od jednoga metra ili je premašuje vrlo malo. Smjestaj je Crikvenice prilično dobro zaštićen od žestokih vjetrova, kako to najbolje dokazuje bujna vegetacija, koja ti oko nasladjuje. Lagano se ispinje obala, a svuda je obrasla maslinom, smokvenicom, jasenom, hrastom, borovicom, trišljom (*Pistacia terebinthus*), dirakom (*Paliurus aculeatus*) i drugim južnim rašćem, a tu se i tamo vidi i po koji čempres. Sve to pa i konopljica (*Vitex agnus castus*), koja uza sve putove bujno raste, najbolji su svjedoci blage južne klime.

Ja sam pače uvjeren, da će jednoč na obali Crikveničkoj uspjevati paoma isto tako bujno i liepo kao što na „Promenade des Anglais“ u Nizzi.

Slika okoliša, koja se tu razastire pred čovjekom, mnogo te sjeća one po cielome svijetu glasovite Riviere, pa kad sam se po Crkveničkim maslinicima, koji odjekuju od glasnoga cvrčanja cvrčaka, zabavljao lovom kukaca, često mi se je pričinjalo, da se nalazim u kakvom zabitnom zakutku francuskih „Alpes maritimes“. Pogled na more istina, nije tako imosantan, kao što tamo, jer ga ograničuje otok Krk, koji ti zakrčio oko; ali čovjek ima obilnu naknadu u prekrasnoj panorami, koju mu podaje romantični gorski predjel iza Crikvenice, pak ćeš mu na Rivieri jedva naći premca. Iz divnoga Vinodola, koji se kod Crikvenice pobočno otvara k moru, znade zapiriti hladan lahorič, blažeć prekomjernu sparinu morskoga žala. Plodna vinodolska dolina daje turisti bogati izbor prekrasnih to kraćih to duljih izleta na bližnja brda. Tu se dakle sretno sdružuje gora i more, upravo kao udešeno, da čovječanstvu, koje čezne za duševnim i tjelesnim odmorom, bude ugodnim boravkom.

Crikvenica se i zbilja u najnovije doba počinje pomaljati iz tmine zaboravnosti, pa imade od godinu dyije već i svojih kupališnih gostiju. Morsko joj kupalište doduše ne ima talasanja valova velikih morskih kupališta na oceanu ili Germanskome moru; ali čovjek imade ovdje veliku prednost, da može u svojoj rodjenoj domovini uživati zdravstvenu silu morske vode i morskoga zraka a uz mnogo manje troškove za put i hranu. U Crikvenici se već sada nadje sasvim pristojnih stanova i dobru hranu. Obćinsko poglavarstvo — poduprto osobito od tamošnjega poštara g. Stjepana Gruber-a, koji se pohvalnim marom brine, da se mjesto podigne i koji je i nama s velikom susretljivosti svuda pomagao — čini za procvat Crikvenice sve što može, pa je već uredilo udobnih šetališta s klupama i nasadima toli do kupališta, koli prema Vinodolu. Imade i različitih na veliko zasnovanih planova, kako da se Cirkvenica uz velike novce na jedan put podigne do kupališta prvoga reda, da se stvori po prilici druga Opatija. Ja bih tomu primjetio: „Chi va piano, va sano!“ Po mome naime mnjenju bilo bi bolje, da procvat Crikvenice podje svojim prirodnim putem razvitka, pa da se sve sagradi na čednoj, ali zdravoj podlozi.

Prije svega bi se imao broj kabina u kupalištu povećati i odijeliti mužke i ženske kabine. Za tim bi se more, gdje se kupa, imalo ograditi željeznom mrežom. Opasnost je od morskih pasa i sada upravo minimalna, ali mnogi se ljudi ipak boje; moralno pak čuvstvo potpune sigurnosti, koje daje ovakva željezna ograda, za cijelo bi povisilo koli posjet, toli dobar glas kupališta. Odmah za tim bi zadaća bila, da se podigne i uredi poveća gostonica, gdje bi gosti mogli naći ne samo primorsku, nego i onu u nas običnu kuhinju, kakvoj su oni vični kod kuće. Sve bi se to dalo urediti nevelikim novčanim žrtvama.

A napokon bi još bilo željeti, da cijeloj toj stvari i lječnici posvete nješto življu pomnju nego dosele.¹⁾

Ja sam se tim predmetom zabavio možda i duže, nego bi to pristajalo u okvir entomoloških putnih crtica; neka mi bude isprikom, što Crikvenica, tolikim naravnim krasotama obdarena, zasljužuje da ju upoznаду и širi krugovi; a uza to je mjesto, koje se sa svoje bogate i zanimive faune kukaca može najtoplje preporučiti svakomu entomologu. Izleti, što ih tu poduzesmo, bijahu ne samo vrlo ugodni, nego i vrlo obilni.

Dne 24. srpnja pretražismo onu dolinu, koja se od Crikvenice pruža prema Vinodolu, a produžili smo svoj izlet sve do ruševina Badnja, kamo na desnoj strani doline vodi novo uredjeno, lijepo i udobno šetalište dugo 3 kilometra.

Gorski potok, koji protječe sredinom doline, bio je presahnuo te samo tu i tamo, na dubljim mjestima svoga korita ostavio po koju veću ili manju mlaku; ali obale mu bijahu odmah više sela gusto obrasle topolama, vrbama i drugim grmljem. Kako me je ugodno iznenadilo, kad sam tu na topolovu grmlju opazio šišaka od *Pemphigus vesicarius* Pass. Moje vanredno veselje s ovoga otkrića lako će se razumjeti, kad spomenem, da je toga listnoga ušenca dosele, osim Passerini-a, koji ga je godine 1862. u Italiji otkrio i opisao, samo J. Lichtenstein, i to samo jedan put, našao u južnoj Francezkoj (Lamalou), a da sam ga ja već više godina po svuda zaludu tražio. — Šiške, koje izrastu kao da su kruško-

---

¹⁾ Moj suputnik Dr. C. Chyzer već je na ugarskom balneološkom sastanku držanom listopada 1890. u Budimpešti u poduzećem predavanju sa svim pravom svratio pozornost na Crikvenicu kao morsko kupalište.

liko naduti hrapavi mjehuri,¹⁾ bijahu već sve prazne i suhe, a sjedile su u velikom broju po grančicama niskih topola. Sutradan sam takih istih šišaka našao na topolovu grmlju, na domak kupališta, takodjer izmedju vrtova, koji se duž morskoga žala steru prema sv. Jeleni.

Toga sam dana ubilježio jednu vrstu ušenca-šiškara, novu za našu faunu. Bio je to *Pemphigus utricularius* Pass., koga nisam do tada u Primorju nigdje opazio. Njegove lijepe, okrugle, poput čitruna žute šiške sjedile su uz još dvije druge vrste *Pemphigus*-šišaka na grmlju od trišlje (*Pistacia terebinthus*). Na toj dakle rastlini imademo 4 vrste ušenaca-šiškara, i to: *Pemphigus utricularius* Pass., *semilunarius* Pass., *follicularius* Pass. i *cornicularius* Pass.²⁾

Od drugih polukrilaca, što sam ih toga dana sabrao, napomenut ēu osim *Pilophorus pusillus* Reut. i *Dictyophara multireticulata* M. R samo još jednu za našu faunu novu akviziciju, *Selenocephalus stenopterus* Sign., koji sam sa topala stresao.

Daljna dva dana marljivo smo sabirali po onim položitim pristrancima, koji se počevši od sela prostiru duž morski žal k sjevero-zapadu, a gdje će se bližnjega stoljeća jamačno dizati elegantni dvorci i udobna svratišta. Tu je južno obilježje predjela izraženo najočitije; to dokazuje ne samo flora nego i fauna kukaca. Kod svakoga ti koraka zapne oko o koju južnu vrstu kukaca. Glavinjajući leprša crno i žuto izšarani *Ascalaphus macaronius* Scop.; nepomično sjedeći na vlati koje trave vreba na svoj pljen mala dugonoga bogomoljka *Ameles decolor* Charp.; pod kamenjem *Asida lineatocollis* Küst., dočim topli zrak ječi od neumornoga cvrčanja cvrčka-čaka (*Tettigia Orni* L.). „Sole sub ardente resonant arbusta cicadis“ — kako je to već Vergilius zgodno izrekao.

Fauna polukrilaca (*Hemiptera*) ima u opće posve južni oblik. Po maslinah živu *Hysteropterum nervosum* Fieb. i *Euphyl-lura olivina* Costa. Po travi i raznom drugom rašću polovio sam

¹⁾ Passerini (Aphididae italicae, 76) opisao je ove šiške da su „gallas vesiculosas varie tuberculato-lobatas, ovi gallinacei magnitudine e geminis terminalibus ramulorum *Populi nigrae* formatas“.

²⁾ Ove posljednje vrste nisam za cijelog svoga izleta nigdje opazio, ali sam je već prije našao kod Rieke, na Sušaku i Trsatu. Njezine duge rogu podobne šiške u Primorju svuda su poznate imenom „divlji karubi“ ili „divlji roščići“.

Tholagmus flavolineatus Fabr., *Phytocoris ustulatus* H-Sch., *Lygus apicalis* Fieb. var. *inops* Horv., *Dictyophara multireticulata* M.R., *Athysanus luridus* Ferr., *Phlepsius intricatus* H-Sch. i t. d. Mnogo sam lijepih vrsta sabrao pod kamenjem, pa osobito izmedju njekih kupčića sijena; tako n. pr. *Loxocnemis dentator* Fabr., *Dasycoris hirticornis* Fabr., *Plinthisus hungaricus* Horv., *Stygnocoris faustus* Horv., *Lasiocoris anomalus* Kol., *Aphanus Reuteri* Horv., *Coranus aegyptius* Fabr. — ponajviše zastupnici Sredozemačke faune

Vrlo zanimljiva mi je bila *Cicadula vittiventris* Leth., vrsta poznata dosele samo iz južne Franceske i južne Rusije; od nje sam na sreću ulovio jedan ženski primjerak.

Dne 26. srpnja po podne bilo nam je ostaviti tako brzo zavoljenu Crikvenicu, da krenemo paroplovom put Senja. Ravnovjesje u atmosferskom zraku, koje je prijašnjih dana posve mirovalo, poremeti se ovoga dana, te je već od zore stao vjetar duhati, ako i umjereni; nu od Novoga dalje poče iznenada razvijati svu svoju snagu, te se pretvori u pravu pravcatu žestoku buru. Gospodin prof. Dr. Aug. Langhoffer u Senju, komu smo već prije najavili svoj dolazak, dočeka nas na Senjskom pristaništu, pa nas je uvjeravao, da je to po tamošnjim mjestnim nazorima samo bura srednje ruke; ipak je bila dosta žestoka, da nam je gotovo sasvim osujetila sabiranje kukaca mrežom i suncobranom.

Bura je i drugi dan — a bila je baš nedjelja — duhala tako neprijatno, da smo zapustili svoj isprvični plan, da paroplovom, koji svake nedjelje odlazi u 5 sati jutrom, krenemo put Baga, pak smo mjesto toga uvrstili u svoj program posjet Plitvičkih jezera. Do podne upotrebismo, da si razgledamo starodavni grad Senj i zbirke prof. dra. Langhoffer-a, poslije podne poduzesmo s ovim gospodinom izlet do one uzke doline, koja se kod Senja razklapa prema moru, gdje se bura pokazivala nješto manje neprijatnom. Na lijevoj, drvljem i grmljem obrasloj strani ove doline, kamo najprije skrenusmo, ne nadjoh gotovo ništa. S toga se brzo premjestimo na desnu gotovo posve golu stranu doline. Bura je i tu bila dosta jaka, nu uza sve to moglo se nješto dobro naći pod kamenjem i suhim rastlinskim ostacima, pa i na njekim mjestima, koji su zaklonjeni kamenim zidom. Meni je i tu sreća prijala te sam uz drugo našao i jednu ženku nove za

našu faunu vrste *Neides procerus* Horv., koju sam do tada samo poznavao iz Rumunjske, i njekoliko primjeraka *Fulgoride* éudna oblika, *Almana hemiptera* Costa, koje sam kao i kukuljicu im sa trave sabrao.

Dne 28. srpnja u jutro krenusmo put Plitvičkih jezera. Put je odavle donjekle tegotan, jer ti ništa manje nego daljinu od 74 kilometra valja prevaliti na kolima, da od Senja dospiješ do Leskovca, seoca jezerima najbližega. Nu cesta je svuda dobra, a vodi kroz dosta zanimive gorske predjele. I dosadna nas bura ostavi, čim smo prekoračili prevalu Vratnik. Dugi si put po mogućnosti zasladisimo time, što smo sabirali kukce na svakoj postaji, kod svake gostionice, pa i uz put, gdje smo god mogli.

Tako sam kod Melnica ulovio na bujadi (*Pteris aquilina*), koja tu uz cestu vrlo bujno raste, dvije vrste *Psyllida*; na ime: *Psylla Crataegi* Schr. i *Trioza Centranthi* Vall., koje su na ovo bilje jamačno samo slučajno zalutale; jer se, kako je poznato, prva vrsta hrani od bijelogog gloga (*Crataegus*), a druga žive na raznim vrstama roda *Centranthus* i *Valerianella*.

I u Žutojlokvi i Brlogu na brzu smo ruku nješto polovili. Nješto više vremena mogosmo svojoj lovačkoj zabavi posvetiti u Otočcu, gdje smo na jednom brežuljku ruševinom okrunjenom — a ispinje se odmah do grada — cijeli sat lovili po bujnoj travi i sakupili prilično bogatu lovinu.

Bilo je već kasno na večer, kad smo preko Vrhovina i Babinoga potoka po najljepšoj mjesecini prispjeli u Leskovac.

Leskovac, gdje se u čednoj gostionici nadje prilično dobar konak, udaljen je od glasovitih Plitvičkih jezera samo njekoliko časova, pa se odavle i najzgodnije može poći da ih razgledaš. Majstorski zasnovani novi put, koji su baš za našega posjeta dokončali, vijuga se od Leskovca duž jezera tako, da se putnik već sa kola može nasladjivati predivnom panoramom. Duž srednjih se jezera vijuga i tako zvana Stefanijin putanja, uredjena za posjeta prejasne prestolonasljednice udove nadvojvodkinje Stefanije god. 1888. Na srednjem se jezeru „Kozjaku“ diže planinska kuća, u kojoj stanuje kr. lugar, kod koga nadje putnik udoban konak i dobru podvorbu.

Vidi se u svemu, da se tu ozbiljno poradilo, da bi se posjet i razgledanje Plitvičkih jezera olakšao, koliko se ikako dade. Pa divna ova jezera sa svim pravom i zasluzuju, da hodočaste do

njih turiste iz bliza i daleka! Broj posjetnika raste od godine do godine, a rasao bi jamačno mnogo brže, da je put do jezera udobniji; da bi n. pr. ovuda jurila željeznica. Nu i sada posjećuje Plitvička jezera prilično mnogo turista iz bliza i daleka; jer u knjigi posjetnika, što je u gostonici u Leskovcu, bilo je na dan našega posjeta ubilježeno za onu godinu već 208 posjetnika.

Dne 29. srpnja u jutro prevalismo na kolih put od $8\frac{1}{2}$ kilometara od Leskovca do planinske kuće, a odanle krenusmo pješice krasnom bukovom šumom do najdonjega jezera, gdje nam se vrlo slikovito prikaza veliki slap Korane.

Lovina je kukaca bila ovdje slabo izdašna, te mi je osim stjenice *Aradus Brenskei* Reut. dala samo jednu jedinu za našu faunu, novu vrstu, i to cvrčka *Agallia limbata* Kb.

Nješto obilnija je bila lovina po gorskim livadama uz Sofjin put, prekritim bujnom vegetacijom, koje smo pretražili poslije podne. Fauna kukaca koli ovdje, toli u opće, po cijeloj okolini jezerâ podpuno se sudara s gorskim predjelom. To pokazuje već nazočnost alpske strižibube (*Rosalia alpina*), alpinskoga okača (*Parnassius Apollo*) i drugih gorskih žitelja. Tu smo na vrijesu (*Erica carnea*) našli vrlo često *Nysiis punctipennis* H-Sch. i *Macroplax Preyssleri* H-Sch.

Kasno po podne vratismo se u Leskovac, ali nam još dosta preostajaše vremena, da se ogledamo po bližnjoj okolini. Pretražio sam bujne livade i šumu mješanu što od crnogorice, a što od bjelogorice. Livade su doduše bile već pokošene, ali po živicama od vrba, joha i lijesakâ sabrao sam ipak lijep broj *Capsida* i *Cicadellina*. U mješovitoj šumi iznenadila me je velika oskudica onih hemiptera, koji živu na crnogorici; uza sve svoje revno nastojanje nisam sa jelva (*Abies excelsa*) mogao stresti upravo ništa do njekoliko *Lygus rubricatus* Fall. i *Thamnotettix abietinus* Fall.

Sutradan rano ostavismo Leskovac, pa krenusmo put Senja istim putem, kojim smo i amo putovali, naime preko Otočca. Kod Melnica pretražim po drugi put bujad uz cestu i polovim na njoj opet njekoliko primjeraka *Trioza Centranthi* Vall.

Čim smo prekoračili prevalu Vratnik, pozdravi nas glasno cvrčanje primorskih cvrčaka. Budući da se Vratnička prevala ispinje do 678 metara više mora, to neima sumnje, da cvrčki-pjevači dopiru do te visine. Dva dana iza toga slušao sam pje-

vanje cvrčaka na željezničkoj postaji Meji, dakle u visini od 444 metra više mora. Koje su vrste ovi cvrčki bili, nisam žalibože mogao odrediti; nu držim da je na oba mjesta bila *Tettigia Orni* L. Bilo bi za cijelo vrlo zanimljivo odrediti granicu do koje dopiru različite vrste cvrčaka-pjevača po Primorju.

Dok su se naša kola spuštala po vrlo vješto izvedenim okukama sa prevale Vratničke, ostavio sam kola, da prijećima sadjem niz brdo, pa ni tu nisam propustio zgode, te se za svojimi ljubimci ne ogledam. Pretražio sam uz drugo i crni bor (*Pinus austriaca*), koji tu raste u većim i manjim skupovima, te sam sa njega osim *Gastrodes ferrugineus* L. stresao još drugi manje obične vrste polukrilacâ, koji živu na crnogorici na ime: *Alloeotomus gothicus* Fall. i *Pilophorus bifasciatus* Fabr.

Gotovo pred samim gradom Senjom zahvati nas opet neprijazna bura, koja je za našega izbivanja bila jenjala, kako nam kazivahu znanci.

S toga se 31. srpnja oprostismo s burnim Senjom i svojim ljubeznim prijateljem drom. Langhoffer-om, te se u 2 sata po podne ukrcasmo na paroplov „Velebit“, koji nas prenese ravno na Rieku. Sutradan se odputismo željeznicom kući — s iskrenom zahvalnošću u srcu prema svoj onoj gospodi, koja su nas za našega izleta na svim mjestima tako prijazno dočekivala i potpomagala.

U ovim redcima navodim sustavni popis od 251 vrste polukrilaca, što sam ih na celom svom izletu polovio. Nove vrste i odlike: *Neides procerus*, *Lygus apicalis* var. *inops*, *Idiocerus Brusinae* i *Thamnotettix fuscovenosus* var. *inornata*, opisati ću i objelodaniti u francuzkom časopisu „Revue d' Entomologie“.

A. Heteroptera.

Pentatomidae.

Coptosoma scutellatum Geoffr. (**globus** Fabr.) — Bakar i Plitvice, tamo i „in copula“.

Odontoscelis dorsalis Fabr. — Plitvice.

Odontotarsus grammicus L. — Rieka i Senj, — na potonjem nalazištu u stanju kukuljice.

- Eurygaster maura** L. — Žuta Lokva, Otočac i Plitvice.
- Vilpianus Galii** Wolff. — Bakar i Senj, — tu i u stanju kukuljice.
- Tholagmus flavolineatus** Fabr. — Crikvenica, jedan primjerak.
- Graphosoma semipunctatum** Fabr. — Bakar, u stanju ličinke.
- Sehirus sexmaculatus** Ramb. — Otočac, uz razvite primjerke još ličinke i kukuljice.
- Sehirus dubius** Scop. — Izvorna vrst kod Bakra; odlika sa crnom krilnom opnom (**var. melanoptera** H-Sch.) kod Rieke; kukuljica kod Crikvenice.
- Aelia acuminata** L. — Bakar i Otočac.
- Aelia rostrata** Boh. — Otočac.
- Stagonomus italicus** Gmel. (**bipunctatus** Fab.). — Otočac, i kao kukuljica.
- Eusarcoris melanocephalus** Fabr. — Kod Bakra i Cirkvenice samo ličinke i kukuljice.
- Staria lunata** Hahn. — Kod Crikvenice u stanju kukuljice; kod Senja i Otočca savršeni primjerici.
- Peribalus vernalis** Wolff. — Bakar kao kukuljica.
- Peribalus sphacelatus** Fabr. — Bakar, Crikvenica i Senj; kod Rieke kukuljice.
- Carpocoris fuscispinus** Boh. — Rieka i Otočac, na obih nalazištih uz potpuno razvite primjerke i kukuljice; Plitvice.
- Carpocoris purpureipennis** De Geer (**nigricornis** Fabr.) — Bakar, Crikvenica, Senj i Plitvice.
- Dolycoris baccarum** L. — Rieka, Bakar, Otočac, Plitvice, Leskovac i Vratnik, — na potonjih nalazištih i u stanju kukuljice.
- Palomena prasina** L. — Bakar i Crikvenica, na obih nalazištih i kukuljice; Senj i Plitvice samo ličinke.
- Nezara viridula** L. — Rieka; kod Bakra mlade ličinke. Kod Crikvenice našao sam zelenu izvornu vrst, gdje se je parila s odlikom **var. torquata** Fabr.
- Piezodorus lituratus** Fabr. (**incarnatus** Germ.). — Izvorna vrst uz ličinku i kukuljicu kod Bakra; ličinka i kod Crikvenice; jednobojna odlika (**var. alliacea** Germ.) kod Rieke.
- Rhaphigaster nebulosa** Poda (**grisea** Fabr.). — Ličinke i kukuljice pod korom vodoklena (*Platanus*) kod Senja.
- Eurydema ornatum** L. — Kod Rieke na zelju; Senj.
- Eurydema festivum** L. — Izvorna vrst kod Senja; **var. picta** H-Sch. kod Rieke.

Eurydema oleraceum L. — Plitvice, Leskovac i Žuta Lokva, na obih potonjih nalazištih i u stanju kukuljice.

Coreidae.

Centrocoris variegatus Kol. — Cirkvenica.

Mesocerus marginatus L. — Otočac kao kukuljice; južna odlika sa dužimi ticali (**fundator** H-Sch.) kod Rieke i Crikvenice također samo kukuljice.

Syromastes rhombeus L. (**sinuatus** Fieb.) — Kod Crikvenice samo kukuljice.

Syromastes quadratus Fabr. — Plitvice.

Gonocerus Juniperi H-Sch. — Kod Crikvenice i Senja na grmlju borovice uz savršene kukce još ličinke i kukuljice.

Gonocerus acutangulatus Goeze (**venator** Fabr.). — Kod Rieke i Senja, na obih nalazištih samo ličinke i kukuljice.

Ceraleptus obtusus Brull. (**squalidus** Costa) — Crikvenica.

Loxocnemis dentator Fabr. — Kod Rieke i Crikvenice.

Dasycoris hirticornis Fabr. (**hirsutus** Fieb.) — Kod Rieke, Crikvenice i Senja; kod Bakra kukuljice.

Camptopus lateralis Germ. — Rieka, Bakar, Cirkvenica i Otočac.

Alydus calcaratus L. — Otočac.

Stenocephalus albipes Fabr. — Kod Crikvenice, kao kukuljica.

Therapha Hyoscyami L. — Rieka, Bakar, Plitvice i Leskovac.

Corizus crassicornis L. — Kraljevica, Žuta Lokva, Otočac, Plitvice i Leskovac. Svetlija odlika (**abutilon** Rossi) kod Crikvenice, Senja i Otočca.

Corizus hyalinus Fabr. — Kod Senja uz savršena kukce još ličinke i kukuljice; kukuljice i kod Bakra.

Corizus capitatus Fabr. — Bakar i Plitvice.

Corizus parumpunctatus Schill. — Otočac, Plitvice i Leskovac.

Maccevethus lineola Fabr. (**errans** Fabr.). — Senj.

Lygaeidae.

Lygaeus saxatilis Scop. — Kod Bakra običan uz kukuljice na cvijeću od žute štitarke (*Ferulago galbanifera*); i kod Senja.

Lygaeosoma reticulatum H-Sch. — Kod Rieke „in copula“; kod Bakra, Cirkvenice, Senja i Otočca, na većini nalazišta uz podpuno razvite kukce i u stanju kukuljice.

- Nysius Senecionis** Schill. — Kraljevica i Crikvenica.
- Nysius punctipennis** H-Sch. — Plitvice; običan.
- Cymus claviculus** Fall. — Bakar, Melnice i Leskovac.
- Berytus tipularius** L. — Kod Leskovca u stanju kukuljice.
- Neides procerus** Horv. — Kod Senja jedan primjerak u travi
- Metacanthus elegans** Curt. — Kod Rieke na *Ononis spinosa*; kod Bakra „in copula“, ali i još u stanju kukuljice.
- Henestaris laticeps** Curt. — Kod Bakra na morskom žalu.
- Heterogaster Artemisiae** Schill. — Plitvice i Leskovac.
- Platyplax Salviae** Schtll. — Kod Žute Lokve i Otočca kukuljice.
- Macropiax Preyssleri** Fieb. — Plitvice, običan kao kukuljica mu.
- Rhyparochromus praetextatus** H-Sch. — Senj.
- Plinthisus hungaricus** Horv. — Kod Crikvenice nije rijedak; i kukuljice mu.
- Stygnocoris faustus** Horv. — Kod Crikvenice, rijedak pod suhimi biljevnimi ostacima.
- Stygnocoris fuligineus** Geoffr. (**arenarius** Hahn). — Crikvenica i Otočac.
- Lasiocoris anomalus** Kol. — Crikvenica i Senj.
- Aphanus quadratus** Fabr. — Crikvenica.
- Aphanus Reuteri** Horv. — Kod Crikvenice običan uz kukuljicu.
- Aphanus pineti** H-Sch. var. **confusa** Reut. — Kod Bakra, Crikvenice i Senja; na svih nalazištih običan kao i ličinke i kukuljice mu.
- Aphanus Pini** L. Žuta Lokva i Plitvice u stanju kukuljice.
- Aphanus phoeniceus** Rossi. — Bakar, Crikvenica i Plitvice; tu i kukuljica.
- Beosus maritimus** Scop. (**Iucus** Fabr.). — Kod Rieke u stanju kukuljice.
- Emblethis Verbasci** Fabr. — Bakar.
- Emblethis griseus** Wolff. — Kod Senja uz kukuljicu.
- Scolopostethus decoratus** Hahn. — Leskovac.
- Gastrodes ferrugineus** L. — Vratnik, strešen sa crnoga bora (*Pinus austriaca*).
- Pyrrhocoris apterus** L. — Senj.

Tingidae.

- Zosmenus maculatus** Lap. — Otočac.
- Eurycera cornuta** Thunb. — Plitvice.

Tingis maculata H-Sch. — Plitvice, toli dugokrila koli kusokrila forma.

Tingis capucina Germ. — Kod Crikvenice samo kusokrili primjerci.

Catoplatus carthusianus Goeze (*Eryngii* Latr.). — Crikvenica.

Monanthia Echii Schr. (**Wolffii** Fieb.). — Kod Leskovca na *Echium vulgare* uz kukuljicu.

Aradidae.

Aradus dilatatus Duf. — Plitvice, pod bukovom korom uz kukuljicu.

Aradus corticalis L. — Plitvice, kao kukuljica pod bukovom korom.

Aradus Brenskei Reut. — Plitvice, više razvitih primjeraka i kukuljica na istih mjestih kao i obje prijašnje vrste.

Hydrometridae.

Gerris lacustris L. — Plitvice, na vodi u najgornjem jezeru.

Reduviidae.

Harpactor iracundus Poda. — Kod Crikvenice i Senja, uz razvite primjerke još i posve mlade ličinke.

Coranus aegyptius Fabr. — Kod Cirkvenice nije rijedak; i kao kukuljica.

Nabis lativentris Boh. — Rieka, Bakar, Kraljevica, Crikvenica, Senj, Žuta Lokva, Otočac, Plitvice, Melnice i Vratnik; na najviše nalazišta uz savršene kukce još ličinke i kukuljice.

Nabis ferus L. — Rieka, Crikvenica, Senj, Žuta Lokva, Brlog, Otočac i Leskovac; tu i tamo i u stanju kukuljice.

Cimicidae.

Cimex lectularius L. — Rieka i Bakar, u svakom stupnju razvoja.

Piezostethus cursitans Fall. — Plitvice pod bukovom korom toli kusokrila koli dugokrila odlika.

Triphleps nigra Wolff. — Žuta Lokva.

Triphleps Horváthi Reut. — Rieka, Bakar i Vratnik.

Triphleps minuta L. — Vratnik, Brlog i Leskovac.

Capsidae.

Stenodema calcaratum Fall. — Bakar.

Stenodema virens L. var. **fulva** Fieb. — Otočac.

- Stenodema laevigatum** L. — Brlog, Otočac i Plitvice.
- Notostira erratica** L. — Crikvenica, Senj i Otočac.
- Trigonotylus ruficornis** Geoffr. — Senj i Plitvice.
- Miris dolabratus** L. — Leskovac.
- Monalocoris Filicis** L. — Plitvice i Vratnik, često na bujadi.
- Phytocoris Ulmi** L. — Plitvice.
- Phytocoris ustulatus** H-Sch. — Crikvenica.
- Calocoris bipunctatus** Fabr. — Žuta Lokva, nije rijedak; Plitvice i Leskovac.
- Calocoris lineolatus** Goeze (**Chenopodii** Fall.). — Rieka, Bakar, Crikvenica, Senj Žuta Lokva, Otočac, Plitvice i Vratnik, svagdje običan; na više nalazišta i u stanju kukuljice.
- Calocoris vandalicus** Rossi. — Žuta Lokva, i kao kukuljica; Otočac, Plitvice i Leskovac.
- Calocoris seticornis** Fabr. — Leskovac.
- Stenotus binotatus** Fabr. — Leskovac.
- Lygus pratensis** L. — Crikvenica, Žuta Lokva, Brlog, Plitvice, Leskovac i Vratnik. Svuda vrlo obična vrst; na većini nalazišta i slabo pustena odlika (**campestris** auct.)
- Lygus rubricatus** Fall. — Leskovac na jelah (*Abies excelsa*).
- Lygus apicalis** Fieb. var. **inops** Horv. — Kraljevica i Crikvenica, tu i u stanju kukuljice.
- Lygus lucorum** Mey. — Leskovac.
- Lygus Kalmii** L. — Žuta Lokva i Leskovac.
- Lygus campestris** L. (**Pastinaceae** Fall.) — Žuta Lokva.
- Poeciloscytus Gyllenhali** Fall. — Bakar, Crikvenica, Otočac i Leskovac.
- Poeciloscytus unifasciatus** Fabr. — Otočac i Plitvice.
- Poeciloscytus Asperulae** Fieb. — Crikvenica. Ova se životinja obično smatra samo odlikom prijašnje vrste; nu ja ju držim samostalnom i dobrom vrstom.
- Camptobrochis punctulata** Fall. — Rieka, Crikvenica i Žuta Lokva.
- Liocoris tripustulatus** Fabr. — Crikvenica, Žuta Lokva, Leskovac i Vratnik, na koprivi.
- Deraeocoris Ianiarius** L. — Bakar, Crikvenica, Žuta Lokva, Plitvice i Leskovac.
- Alloeotomus gothicus** Fall. — Vratnik, sa kukuljicom na crnom boru (*Pinus austriaca*).

- Pilophorus bifasciatus** Fabr. (**cinnamopterus** Kb.). — Vratnik, sa prijašnjom vrsti.
- Pilophorus perplexus** Scott — Leskovac, na vrbini grmlju.
- Pilophorus clavatus** L. — Plitvice i Leskovac, na johi.
- Pilophorus pusillus** Reut. — Crikvenica, i kao kukuljica, na hrastu.
- Pilophorus confusus** Kb. — Plitvice.
- Systellonotus triguttatus** L — Rieka.
- Halticus luteicollis** Panz. — Bakar.
- Halticus apterus** L. — Bakar, Crikvenica, Žuta Lokva i Plitvice.
- Halticus pusillus** H-Sch. — Bakar, običan.
- Orthocephalus saltator** Hahn. — Žuta Lokva.
- Orthocephalus vittipennis** H-Sch. — Sa prijašnjom vrsti.
- Macrolophus nubilus** H-Sch. — Bakar i Senj, na obih nalazištih i kukuljice.
- Dicyphus errans** Wolff. — Rieka i Bakar, tamo i u stanju kukuljice.
- Dicyphus globulifer** Fall. — Rieka.
- Globiceps cruciatus** Reut. — Bakar.
- Globiceps flavomaculatus** Fabr. — Leskovac.
- Orthotylus marginalis** Reut. (**nassatus** Fall.). — Plitvice i Leskovac, na vrbah.
- Heterotoma merioptera** Scop. — Plitvice.
- Malacocoris chlorizans** Panz. — Bakar.
- Megalocoleus molliculus** Fall. — Žuta Lokva i Otočac.
- Macrotylus Paykulii** Fall. — Crikvenica, uz kukuljicu na *Ononis spinosa*.
- Macrotylus atricapillus** Scott. — Bakar, na morskom žalu nije riedak na *Pulicaria graveolens*.
- Psallus varians** H-Sch. — Bakar.
- Psallus roseus** Fabr. Reut. — Leskovac, na vrbah.
- Plagiognathus alpinus** Reut. — Leskovac, na *Mentha pulegium*.
- Plagiognathus Chrysanthemi** Wolff. (**viridulus** Fall.). — Plitvice i Leskovac.
- Plagiognathus fulvipennis** Kb. — Žuta Lokva i Leskovac.
- Plagiognathus albipennis** Fall. — Crikvenica.
- Chlamydatus pullus** Reut. — Plitvice.

B. Homoptera.

Jassidae.

Megophthalmus scanicus Fall. — Bakar i Crikvenica.

Idiocerus scurra Germ. — Crikvenica.

Idiocerus Brusinae Horv. — Bakar, samo jedan primjerak.

Idiocerus notatus Fabr. — Bakar.

Idiocerus tibialis Fieb. — Bakar.

Idiocerus lituratus Fall. — Leskovac, na vrbah.

Idiocerus aurulentus Kb. — Crikvenica, na grmlju od jagnjedi.

Macropsis Ianio L. — Rieka, na hrastovih.

Pediopsis virescens Fabr. var. **graminea** Fabr. — Crikvenica i Leskovac, na vrbah.

Pediopsis nana H-Sch. — Žuta Lokva, Otočac, Plitvice i Vratnik.

Agallia limbata Kb. (**dimorpha** Löw.). — Plitvice, jednu sam ženku našao blizu planinske kuće.

Agallia venosa Fall. — Rieka, Bakar, Žuta Lokva i Plitvice.

Tettigonia viridis L. — Leskovac, na vlažnih mjestih.

Euacanthus interruptus L. — Žuta Lokva, Brlog, Plitvice i Leskovac.

Acocephalus nervosus Schr. (**striatus** Fabr.). — Rieka, Bakar, Crikvenica, Žuta Lokva, Plitvice i Leskovac, svagdje običan

Acocephalus trifasciatus Geoffr — Rieka i Crikvenica.

Acocephalus albifrons L — Bakar.

Selenocephalus obsoletus Germ. — Rieka i Bakar.

Selenocephalus stenopterus Sign. — Crikvenica i Senj.

Deltoccephalus calceolatus Boh. — Plitvice.

Deltoccephalus picturatus Fieb. — Bakar, Otočac i Plitvice.

Deltoccephalus pulicaris Fall. — Brlog.

Deltoccephalus striatus L. var. **straminea** Fieb. — Kraljevica, Crikvenica, Senj, Otočac i Melnice.

Platymetopius guttatus Fieb. — Senj, samo jedna ženka.

Jassus furcatus Ferr. — Bakar.

Jassus mixtus Fabr. — Plitvice.

Goniagnathus brevis H-Sch. — Crikvenica.

Athysanus striola Fall. — Plitvice.

Athysanus erythrostictus Leth. — Bakar.

Athysanus plebejus Zett. — Bakar i Kraljevica.

Athysanus sordidus Zett. — Bakar, Crikvenica i Senj.

Athysanus variegatus Kb. — Rieka, Bakar i Crikvenica.

Athysanus liridus Ferr. — Bakar i Crikvenica.

Thamnotettix fenestratus H-Sch. — Rieka, Bakar i Crikvenica.

Thamnotettix fuscovenosus Ferr. var. **inornata** Horv — Rieka,
jedna ženka.

Thamnotettix croceus H-Sch. — Bakar i Cirkvenica.

Thamnotettix abietinus Fall. — Leskovac, na jelah (*Abies excelsa*).

Thamnotettix cruentatus Panz. — Plitvice, običan.

Phlepsius intricatus H-Sch. — Crikvenica, više razvitih primjeraka
i kukuljica.

Grypotes illyricus Kb. — Rieka i Bakar.

Cicadula vittiventris Leth. — Crikvenica, samo jedna ženka, koju
mi je sam gosp. L. Lethiery opredielio.

Cicadula sexnotata Fall. — Senj, Brlog. Plitvice i Leskovac.

Gnathodus punctatus Thunb. — Bakar, Crikvenica, Senj i Plitvice.

Chlorita flavescens Fabr. — Crikvenica, Vratnik, Žuta Lokva i
Otočac.

Chlorita vittata Leth. — Rieka i Bakar.

Chlorita viridula Fall. — Rieka, „in copula“; Bakar, Crikvenica
i Senj.

Eupteryx filicum Newm. — Plitvice.

Eupteryx atropunctata Goeze (**Carpini** Geoffr.). — Žuta Lokva
i Brlog.

Eupteryx Curtisii Flor. — Bakar, Brlog, Plitvice i Leskovac.

Typhlocyba Rosae L. — Bakar.

Typhlocyba tenerima H-Sch. — Bakar.

Zygina parvula Boh. — Rieka.

Membracidae.

Gargara Genistae Fabr. — Rieka, Bakar i Plitvice, tu i u stanju
kukuljice.

Cicadidae.

Tettigia Orni L. — Rieka i Crikvenica.

Cicada plebeja Scop. — Rieka.

Cercopidae.

Lepyronia coleoptrata L. — Plitvice.

Aphrophora Salicis De Geer. — Plitvice, na vrbah.

Aphrophora Alni Fall. — Bakar, Melnice, Plitvice i Leskovac.

Philaenus minor Kb. — Rieka, Bakar i Crikvenica.

Philaenus spumarius L. — Vratnik i Leskovač.

Fulgoridae.

Tettigometra virescens Panz. — Bakar.

Hyalesthes obsoletus Sign. — Rieka; Crikvenica, vrlo često na konopljici (*Vitex agnus castus*).

Hyalesthes luteipes Fieb. — Bakar; odlika sa crnim tjemenom (var. **Scotti** Ferr.), kod Crikvenice, ali i kod Bakra.

Oliarus Panzeri Löw. — Crikvenica.

Almana hemiptera Costa. — Senj, sa kukuljicom.

Dictyophara multireticulata M. R. — Cirkvenic, i u stanju kukuljice.

Dictyophara europaea L. — Bakar i Otočac, tamo i u stanju kukuljice.

Caloscelis Bonellii Latr. — Bakar, sa kukuljicom pod kamenjem; Crikvenica.

Peltonotellus quadrivittatus Fieb. — Bakar; ličinke i kukuljice kod Rieke i Crikvenice.

Issus dilatatus Oliv. — Bakar.

Hysteropterum nervosum Fieb. — Crikvenica na maslinah.

Hysteropterum grylloides Fabr. — Bakar, vrlo običan; i kukuljice.

Asiraca clavicornis Fabr. — Rieka, u stanju kukuljice.

Liburnia pellucida Boh. — Brlog, Plitvice i Leskovac.

Liburnia striatella Fall. — Rieka, Brlog, Plitvice i Leskovac.

Liburnia collina Boh. — Cirkvenica i Senj, samo dugokrila odlika.

Liburnia Aubéi Perr. — Rieka, Bakar, Crikvenica, Melnice i Otočac, često; na potonjem nalazištu i jedan dugokrili primjerak.

Stiroma Pteridis Boh. — Melnice i Plitvice, na bujadi (*Pteris aquilina*).

Psyliidae.

Euphyllura olivina Costa. — Crikvenica, na maslinah.

Rhinocola speciosa Flor. — Crikvenica, ličinke u lišću na rubu zavinutom od jagnjedi (*Populus nigra*).

Aphalara Calthae L. — Rieka.

Psylla Crataegi Schr. — Melnice, na bujadi.

Psylla Foersteri Flor. — Leskovac, na johi.

Psylla salicicola Frst. — Leskovac, na vrbah.

Trioza Centranthi Vall. — Melnice, nije rijedka na bujadi.

Trioza recondita Flor. — Rieka.

Aphididae.

Melanoxanthus Salicis L. — Plitvice, na vrbah, uz obalu najgornjega jezera.

Chaitophorus leucomelas Koch. — Crikvenica, na topolovu grmlju.

Lachnus Juniperi De Geer. — Crikvenica, na borovici.

Pterochlorus croaticus Koch. — Rieka i Crikvenica; u malih kolonijah na hrastovih mladicah, gdje ga posjećuje crvenogлавi mrav *Cremastogaster scutellaris*.

Schizoneura Corni Fabr. — Žuta Lokva.

Schizoneura Ulmi L. — Crikvenica i Senj; suhe šiške na briestu.

Pemphigus affinis Kalt. — Otočac, prazne šiške na jablanu.

Pemphigus bursarius L. — Crikvenica i Otočac na jablanu.

Pemphigus pyriformis Licht. — Crikvenica, na istih stablih sa prijašnjim.

Pemphigus vesicarius Pass. — Crikvenica, suhe šiške na topolovu grmlju.

Pemphigus utricularius Pass. — Crikvenica, na trišlji (*Pistacia terebinthus*).

Pemphigus semilunarius Pass. — Rieka, Bakar i Crikvenica na istoj biljci, kao i prijašnji.

Pemphigus follicularius Pass. — Rieka, Bakar i Crikvenica, na istoj biljci kao i prijašnje dve vrsti.

Tetraneura gallarum Ulmi De Geer. — Bakar, na korjenju živuća odlika na korjenju od *Panicum crus gali*; Crikvenica, suhe šiške na briestovih.

Vacuna dryophila Schr. — Rieka, na lišću od hrasta magaričara (*Quercus pubescens*).

Chermes tardus Dreyf. — Leskovac, suhe šiške na jelah (*Abies excelsa*).

Phylloxera Horváthi Dreyf. — Rieka, Bakar, Crikvenica i Senj, nije rijedka na naličju lišća od hrasta magaričara (*Quercus pubescens*).

The following text is generated from uncorrected OCR.

[Begin Page: Page 29]

Hemipterološki izlet u Primorje i na

Plitvika jezera.

Napisao

IDr. G-. Horvàth.

Davno me je ve srce vuklo, da proputujem naše zanimivo
Primorje po cijeloj mu dužini i da ga sa hemipterološke strane
im tanije ispitam. Ja sam doduše ve više puta sabirao hemi-
pterc po okolici Riekoj i Bakarskoj, a i dobio sam odanle lije-
poga hemipterološkoga materijala od gg. prof. A. Korlevia i
dra. Augusta Langhoffer-a, a i od g. potpukovnika A. pl. Hoffman ; V)
nu cijela obala od Bakra dalje k jugu bila je dosele — izuzevši
lijepi materijal, što ga je u najnovije doba Dr. A. Langhoffer
sakupio po okolici Senjskoj — sa hemipterološke strane posve
nepoznata.

Ljeli godine 1890. dala mi se zgoda, da svoju davnu želju
izvršim barem donjekle, pa da skupa sa svojim prijateljem i
revnim arahnologom dr. Chyzer-om iz S.-A.-Ujhely-a uinim na vee
zasnovani izlet u kršno Primorje. Nepovoljno nam je, do duše,
burno vrijeme osujetilo prvo bitnu namjeru, da prodremo do Baga,
jer nismo dospjeli dalje od Senja, nu za to se naknadismo po-
sjetom divnih Plitvih jezera,

Cijeli nas je izlet u turistinom pogledu vrlo zadovoljio, a

u faunistikom pogledu pružio nam je vrlo lijepa i zanimljiva materijala. Dok je moj suputnik sav svoj mar posvetio paucima i štipavcima, obazirao sam se ja poglavito na polukrilec. Obojicu je srea dobro poslužila, jer smo osim više vrsta novih za domau faunu, odkrili i njekoliko vrsta i odlika, novih za znanost.

') Sustavni popis heteroptera rieke okolice objelodanio je g. prof. A. Korlevi u II. svezku str. 35— 44. ovoga asopisa.

[Begin Page: Page 30]

30

Prije nego podadem sustavni popis svoje hemipterološke lovine, kazat u kratki nacrt našega putovanja uz njekoliko op-enitih primjetaba.

Dne 20. srpnja prispešmo jutarnjim brzim vlakom na Rijeku. Istoga dana odostno zajedno s g. prof. Mozog-om i bratom nje-govim na kratak izlet na kršni grbalj, što no se od „gore Kal-varije" više grada Rijeke ispinje prema Kozali, a zatvara od zapadne strane ubavu dolinu Rjeine.

Gole vaspene stijene, samo tu i tamo rijetkom vegetacijom porasle, slabu su nam dale lovinu : nu suhim zidom ogradjeni vrsovi, u kojim uz razliito kulturno raše raste i hrast, jasen i raznoliko grmlje, pa i trava uspjeva nješto bujnije, pokazivali su nam mnogo življi život kukaca. Sve je tu odzvanjalo od glasnoga

cvrkutanja cvraka, koji se sjedei po stablima, granama i panje-vima radovahu ljestvici životu i toploj sunanoj pripeci. Neumorni pjevai bili su cvrak Cicada plebeja Scop. i cvrak Tettigia
Orni L . Po našem kršnom Primorju ima doduše i drugih vrsta cvraka, naroito više vrsta roda Cicadetta, nu ove dvije velike vrste uvijek su i po svuda glavne zborovodje.

Što sam ovdje polukrilaca mrežom i suncobranom polovio ili pod kamenjem sabrao, bile su ponajviše samo takove vrste, koje sam s ovih nalazišta ve prije poznavao. Zanimljiva mi je bila jedna do sele ne opisana odlika vrste Thamnotettix fusco-venosns Fcrr., koja se od glavne vrste razlikuje posvemašnjom nestasicom onih dviju crnih taaka na tjemenu, te ju zovem imenom var. inornata.

Mnogo zanimljivije mi bijaše otkrie nove vrste zloglasnoga roda Phyloxera, koja žive na hrastu. Izvrstni monograf Phyloxeridae. g. Dr. L. Dreyfus u Wiesbadenu, komu sam ovu vrstu priposlao za drobnije izpitivanje, opisat e ju imenom Phyloxera Horvdthi u svojem obsežnom djelu, koje e do skora izai. Tu sam novu vrstu našao ne samo u okolici Rijekoj nego i |><| ostalim primorskim mjestima, koja srno kasnije posjetili, a potimence u Rakru, Crikvenici i Senju — svuda na lišu od hrasta-magariara (Quercus puhescens).])

') Za umirenje vinogradara izrino mi valja pripomenuti, da ova vrsta Phyloxera napreduje samo na hrastu, te se ne smije zamijeniti sa zloglasnom žiložderom {Phyloxera vastatrix}. Ova se potonja vrsta na sreu nije do sele

pojavila u našim primorskim vinogradima.

[Begin Page: Page 31]

31

Dne 21. srpnja ostavismo Rijeku i krenusmo Bakarskim paro-plovom put Bakra, gdje nas najljubeznije doeka g. prof. N.

Damin. Šetnja duž morske obale pruži nam zgodu, da se nagle-damo prirodnih krasota Bakarskoga zaliva; nu toga smo dana malo što sabirali. Pravo sabiranje zapoe, da pravo kažem, istom sutra dan. kada no cijeli božji dan, od jutra do veera posvetismo entomološkomu sportu.

Do podne obratismo svoju pozornost onomu, bujnom travom. grmljem i drvljem zaraslom obronku, koji lijepi Bakarski zaliv zagradije od zapadne strane. Vrijeme nije do duše bilo najpovoljnije, jer je vjetar nješto duhao, pa nam sabiranje mrežom i suncobranom nije ispalо najizdašnije; ali smo sasvim tim mogli zadovoljni biti s uspjehom, jer smo pohvatali više lijepih i zanimljivih vrsta

Mene osobito obrađuje, što sam na *Pulicaria graveolenti*, koja raste na morskomu žalu, našao veliku množinu stijenice *Maprotilins atrica* pihi[^] Scott. Lijepa ova zelena vrsta *Capsia* bila je dosele poznata samo iz južne Francezke, Korsike i Grke, a prije desetak godina sabirao sam je kod Montpelliera.

Od drugih južno-francezkih znanaca, što sam ih našao ovdje,
spomenut u samo Henestaris laticeps Gurt. Bakar je jedino
nalazište u podruju naše faune, gdje žive ova slanoslanka stje-
nica, doim je na ugarskom slanomu zemljištu a i po južnoj
Ruskoj nai samo srodnu joj Henestaris halophilus Burm. (geo-
coricep.i Antess.j.

Izmedju tu polovljenih jcdnokrilaca (Homoptera) vrijedna je
spomena nova vrsta roda Idiocerus, koju na est vrlo zasluznoga
za izpitavanje domae faune g. prof. S. Brasine okrstili Idiocerus
Brusinae. Ovu mi je vrst priposlao i g. G. B. Novak s otoka
Hvara, a osim ovih nalazišta nadjena je i kod Gorice.

Po podne odveo nas je g. prof. Damin do onoga mjesta
Bakarske okoline, gdje kaktus (*Opuntia vulgaris*) samonikao raste.
To je mjesto u sjevero iztonom kutu Bakarskoga zaliva, malo
više grada medju vinogradima. Da li tu kaktusi rastu zbilja samo-
nikao ili samo podivljao, ne u ovdje potanje da ispitujem, nu
toliko je nesumnjivo uglavljeno, da on na ovim žarkim vapnenim
stijenama vrlo dobro uspjeva, cvate i plod donosi. Mi smo se
nadali, da emo na tom mjestancu, koje je bez sumnje najtoplja
taka cijeloga Bakarskoga zaliva, nai možda i osobito zanimljivih

[Begin Page: Page 32]

išta novo niti isto baš osobito. Spomena su vrijedne najviše dvije ljepušne vrste kusokrilca Cicadellinae: *Caloscelis Bonella* Latr. i *Peltonotellus quadrivittatus* Fieb., koje sam našao pod kamenjem.

Pregledavši zbirke g. prof. Damina, oprostismo se o podne dne 23. srpnja od njega i dražestnoga Bakra te zaplovismo na amcu Bakarskim zalivom put Kraljevice, da odanle svoj put prdužimo Senjskim paroplovom.

Iza jednosatne vožnje po krasnom Bakarskom zalivu prisjesmo u Kraljevicu, gdje nam je bilo priekati parobrod iz Rieke. Vrijeme ekanja prikratismo si sabirui polukrilce i pauke po rijetkoj i suncem izprženoj vegetaciji podno brežuljka, na komu se diže starodavni njegda Frankopanski, a sada Isusovcima nastavani grad.

Meni je srea poslužila, te sam za ono kratko vrieme, što smo mogli tu sabirati, našao jednu dosele samo iz južne Francuzke i Španjolske poznatu stijenicu, na ime *Lygus apicalis* Fieb., i to odliku gotovo skroz zelenu. Od ove sam rijetke u našim krajevime odlike (var. *inops* Horv.J, našao u Kraljevici samo jednoga mužaka; nu dva dana iza toga nabrazao sam više primjeraka u Crikvenici. Ova mi je odlika poznata bila ve i iz Dalmacije (Metkovi) i iz Hercegovine (Domanovci).

Oko tri sata po podne ukrcasmo se s Kraljevackoga prista- ništa na paroplov „Hrvat“, a za jedan sat izkrcasmo se u Crikvenici, gdje proboravismo tri dana.

Crikvenica je bez sumnje jedno od najljepših i najugodnijih mjeseta u našem Primorju, koje e klimatinim ljeilištem i morskim kupalištem imati lijepu budunost. To je jedino mjesto na cijelom Kvarneru, gdje je morsko dno na velikom prostoru pokrito najfinijem pijeskom, a voda ne dosiže ni dubinu od jednoga metra ili je premašuje vrlo malo. Smještaj je Crikvenice prilino dobro zaštien od žestokih vjetrova, kako to najbolje dokazuje bujna vegetacija, koja ti oko nasladjuje. Lagano se ispinje obala, a svuda je obrasla maslinom, smokvenicom, jasenom, hrastom, borovicom, trišljom (*Pistacia terebmtlnis*), dirakom (*Paliurus aculeatns*)\ drugim južnim rašem, a tu se i tamo vidi i pokoji empres. Sve to pa i konopi jica (*V/lcc agnus castus*), koja uza sve putove bujno raste, najbolji su svjedoci blage južne klime.

[Begin Page: Page 33]

33

Ja sam pao uvjeren, da e jedno na obali Crikvenikoj uspjevati paoma isto tako bujno i liepo kao što na „Promenade des Anglais" u Nizzi.

Slika okoliša, koja se tu razastire pred ovjekom, mnogo te sjea one po cielome svijetu glasovite Riviere, pa kad sam se po Crkvenikim maslinicima, koji odjekuju od glasnoga cvranja cvraka, zabavljao lovom kukaca, esto mi se je priinjalo, da se nalazim u kakvom zabitnom zakutku francuskih „Alpes maritimes". Pogled na more istina, nije tako imosantan, kao što

lamo, jer ga ograniuje otok Krk, koji ti zakrio oko; ali ovjek
ima obilnu naknadu u prekrasnoj panorami, koju mu podaje
romantini gorski predjel iza Crikvenice, pak eš mu na Rivieri
jedva nai premca. Iz divnoga Vinodola, koji se kod Crikvenice
pobono otvara k moru, znade zapiriti hladan lahor, blaže
prekomjernu sparinu morskoga žala. Plodna vinodolska dolina
daje turisti bogati izbor prekrasnih to kraih to duljili izleta na
bližnja brda. Tu se dakle sretno sdružuje gora i more, upravo
kao udešeno, da ovjeanstvu, koje ezne za duševnim i tjelesnim
odmorom, bude ugodnim boravkom.

Crikvenica se i zbilja u najnovije doba poinje pomaljati iz
tmine zaboravnosti, pa imade od godinu dvije ve i svojih kupa-
lišnih gostiju. Morsko joj kupalište doduše ne ima talasanja
valova velikih morskih kupališta na oceanu ili Germanskome moru;
ali ovjek imade ovdje veliku prednost, da može u svojoj rodjenoj
domovini uživati zdravstvenu silu morske vode i morskoga zraka
a uz mnogo manje troškove za put i hranu. U Crikvenici se ve
sada nadje sasvim pristojnih stanova i dobru hranu. Obinsko
poglavarstvo — poduprto osobito od tamošnjega poštara g. Stje-
pana Gruber-a, koji se pohvalnim marom brine, da se mjesto
podigne i koji je i nama s velikom susretljivosti svuda pomagao
— ini za procvat Crikvenice sve što može, pa je ve uredilo
udobnih šetališta s klupama i nasadima toli do kupališta, koli
prema Vinodolu. Imade i razliitih na veliko zasnovanih planova,
kako da se Cirkvenica uz velike novce na jedan put podigne do
kupališta prvoga reda, da se stvori po prilici druga Opatija. Ja
bih tomu primjetio: „Chi va piano, va sano!“ Po mome naime

mnienju bilo bi bolje, da procvat Crikvenice podje svojim prirodnim putem razvitka, pa da se sve sagradi na ednoj, ali zdravoj podlozi.

3

[Begin Page: Page 34]

34

Prje svega bi se imao broj kabina u kupalištu poveati i odijeliti mužke i ženske kabine. Za tim bi se more, gdje se kupa, imalo ograditi željeznom mrežom. Opasnost je od morskih pasa i sada upravo minimalna, ali mnogi se ljudi ipak boje; moralno pak uvstvo potpune sigurnosti, koje daje ovakva željezna ograda, za cijelo bi povisilo koli posjet, toli dobar glas kupališta. Odmah za tim bi zadaa bila, da se podigne i uredi povea gostionica, gdje bi gosti mogli nai ne samo primorsku, nego i onu u nas obinu kuhinju, kakvoj su oni vini kod kue. Sve bi se io dalo urediti nevelikim novanim žrtvama.

A napokon bi još bilo željeti, da cijeloj toj stvari i Ijenici posvete nješto življu pomnju nego dosele. *)

Ja sam se tim predmetom zabavio možda i duže, nego bi to pristajalo u okvir entomoloških putnih crtica; neka mi budo isprikom, što Crikvenica, tolikim naravnim krasotama obdarena,

zaslužuje da ju upoznаду i širi krugovi; a uza то je место,
које se sa своје bogate i zanimive faune kukaca može najtoplije
preporučiti svakom entomologu. Izletи, što ih tu poduzесмо,
bijahu ne samo vrlo ugodni, negо i vrlo obilни.

Dne 24. srpnja pretražismo onu dolinu, која se od Crikve-
nice pruža према Vinodolu, а produžili smo svoj izlet sve до
rušевина Badnja, камо на десној страни doline vodi novo uredjeno.
lijepo i udobno šetалиште дugo H kilometra.

Gorski поток, који протје средином doline, bio je presahnuo
те само ту и тамо, на dubljim mjestima svoga korita ostavio по
коју веу или manju mlaku ; ali обале му bijahu odmah više sela
gusto obrasle topolama, vrbama i drugim grmljem. Kako me je
ugodno iznenadilo, kad sam ту na topolovu grmlju opazio šišaka
од Pemphigus vesicarium Pass. Moje vanredno veselje с ovoga
otkria lako e se razumjeti, kad spomenem, да je тога listnога
ušenca doseле, осим Passerini-a, који га је godine 1862. у Italiji
otkrio i opisao, само .1. Lichtenstein, i то само jedan put, нашао
у južnoj Francezkoj (Lamalou), а да sam ga ja ve više godina
по svuda zaludu tražio. — Šiške, које izrastu kao da су krušко-

x) Moj suputnik Dr. C. Chyzer ve je na ugarskom balneološkoin сastankу
držanom listopada 1800. u Budimpešti u poduzežem predavanju sa svim pravom
svratio pozornost на Crikvenicу kao morsko kupalište.

liko naduti hrapavi mjeđuri, x) bijahu ve sve prazne i suhe, a sjedile su u velikom broju po granicama niskih topola. Sutradan sam takih istih šišaka našao na topolovu grmlju, na domak kupa-lišta, takodjer izmedju vrtova, koji se duž morskoga žala steru prema sv. Jeleni.

Toga sam dana ubilježio jednu vrstu ušenca-šiškara, novu za našu faunu. Bio je to *Pemphigus utricularius* Pass., koga nisam do tada u Primorju nigdje opazio. Njegove lijepe, okrugle, poput itruna žute šiške sjedile su uz još dvije druge vrste *Pemphigus* /;///ry?f.S'-šišaka na grmlju od trišlje (*Pistacia terebinthus*). Na toj dakle rastlini imademo 4 vrste ušenaca-šiškara, i to: *Pemphigus utricula/rius* Pass., *semilunarius* Pass., *follicularius* Pass, i *cor-nicidarius* Pass. 2)

Od drugih polukrilaca, što sam ih toga dana sabrao, napomenut u osim *Pilophorus pusillus* Reut, i *Dictyophara multi-reticulata* M. R samo još jednu za našu faunu novu akviziciju, *Selenocephalus stenopterus* Sign., koji sam sa topaia stresao.

Daljna dva dana marljivo smo sabirali po onim položitim pristrancima, koji se poveši od sela prostiru duž morski žal k sjevero-zapadu, a gdje e se bližnjega stoljea jamano dizati elegantni dvorci i udobna svratišta. Tu je južno obilježje predjela izraženo najoitije; to dokazuje ne samo flora nego i fauna kukaca. Kod svakoga ti koraka zapne oko o koju južnu vrstu kukaca.

Glavinjajui leprša crno i žuto izšarani *Ascalaphus macaronius*
Scop. ; nepomino sjedeći na vlati koje trave vreba na svoj pljen
mala dugonoga bogomoljka *Ameles decolor* Gharp. ; pod kamenjem
Asida lineatocollis Küst., doim topli zrak je od neumornoga
cvranja cvrka-aka (*Tettigia Orni L.*). „Sole sub ardente reso-
nant arbusta cicadis" — kako je to ve Vergilius zgodno izrekao.

Fauna polukrilaca (Hemiptera) ima u ope posve južni
oblik. Po maslinah živu *Hysteropterum nervosum* Fieb. i *Euphyl-*
lura olivina Gosta. Po travi i raznom drugom rašu polovio sam

J) Passerini (Aphididae italicae, 76) opisao je ove šiške da su „gallas
vesiculosas varie tuberculato - lobatas, ovi gallinacei magnitudine e geminis
terminalibus ramulorum Populi nigrae formatas".

2) Ove posljednje vrste nisam za cijeloga svoga izleta nigdje opazio, ali
sam je ve prije našao kod Rieke, na Sušaku i Trsatu. Njezine duge rogu
podobne šiške u Primorju svuda su poznate imenom „divlji karubi" ili „divlji
rošii".

*

[Begin Page: Page 36]

Tholagmus flavolineatus Fabr., Pliytocoris ustulatus H-Sch.,
Lygus apicalis Fieb. var. inops Horv., Didyopliara muUireti-
culata M.R., Athysanus luridus Ferr., Phlepsius intricatus
H-Sch. i t. d. Mnogo sam lijepih vrsta sabrao pod kamenjem,
pa osobito izmedju njekih kupia sijena ; tako n. pr. Loxocnemis
dentator Fabr., Dasycoris lipticornis Fabr., PUntMsus hungaricus
Horv., Stygnocoris faustus Horv., Lasiocoris anomalus Kol.,
Aphanus Reuteri Horv., Goranus aegyptius Fabr. — ponajviše
zastupnici Sredozemake faune

Vrlo zanimljiva mi je bila Cicadula vittiventris Leth., vrsta
poznata dosele samo iz južne Franceske i južne Rusije; od nje
sam na sredu ulovio jedan ženski primjerak.

Dne 26. srpnja po podne bilo nam je ostaviti tako brzo
zavoljenu Crikvenicu, da krenemo paroplovom put Senja. Ravno-
vjesje u atmosferskom zraku, koje je prijašnjih dana posve mi-
rovalo, poremeti se ovoga dana, te je ve od zore stao vjetar
duhati. ako i umjereni; nu od Novoga dalje poe iznenada raz-
vijati svu svoju snagu, te se pretvoriti u pravu pravcatu žestoku
buru. Gospodin prof. Dr. Aug. Langhoffer u Senju, komu smo
ve prije najavili svoj dolazak, doeka nas na Senjskom prista-
ništu, pa nas je uvjerao, da je to po tamošnjim mjestnim na-
zorima samo bura srednje ruke; ipak je bila dosta žestoka, da
nam je gotovo sasvim osujetila sabiranje kukaca mrežom i sunco-
branom.

Bura je i drugi dan — a bila je baš nedjelja — duhala

tako neprijatno, da smo zapustili svoj isprvini plan, da paroplovom, koji svake nedjelje odlazi u 5 sati jutrom, krenemo put Baga, pak smo mjesto toga uvrstili u svoj program posjet Plitvih jezera. Do podne upotrebismo, da si razgledamo starodavni grad Senj i zbirke prof. dra. Langhoffer-a, poslije podne poduzesmo s ovim gospodinom izlet do one uzke doline, koja se kod Senja razklapa prema moru, gdje se bura pokazivala nješto manje prijatnom. Na lijevoj, drvljem i grmljem obrasloj strani ove doline, kamo najprije skrenusmo, ne nadjoh gotovo ništa. S toga se brzo premjestimo na desnu gotovo posve golu stranu doline.

Bura je i tu bila dosta jaka, nu uza sve to moglo se njcšlo dobro nai pod kamenjem i suhim rastlinskim ostacima, pa i na njekim mjestima, koji su zaklonjeni kamenim zidom. Meni je i tu srea prijala te sam uz drugo našao i jednu ženku nove za

[Begin Page: Page 37]

37

našu faunu vrste Neides procerus Horv., koju sam do tada samo poznavao iz Rumunjske, i njekoliko primjeraka Fulgor ide udna oblika, Almcma hemiptera Costa, koje sam kao i kukuljicu im sa trave sabrao.

Dne 28. srpnja u jutro krenusmo put Plitvih jezera. Put je odavle donjekle tegotan, jer ti ništa manje nego daljinu od 74 kilometra valja prevaliti na kolima, da od Senja dospije.š do Leskovca, seoca jezerima najbližega. Nu cesta je svuda dobra, a

vodi kroz dosta zanimive gorske predjele. I dosadna nas bura
ostavi, im smo prekoraili prevali! Vratnik. Dugi si put po mo-
gunosti zasladišmo time, što smo sabirali kukce na svakoj postaji,
kod svake gostionice, pa i uz put, gdje smo god mogli.

Tako sam kod Melnica ulovio na bujadi (*Pteris aquilina*),
koja tu uz cestu vrlo bujno raste, dvije vrste *Psyllida*; na ime:
Psylla Grataegi Sehr, i *Trioza Centranthi Vali.*, koje su na ovo
bilje jamano samo sluajno zalutale; jer se, kako je poznato,
prva vrsta hrani od bijelogog gloga (*Crataegus*), a druga žive na
raznim vrstama roda *Gentrantius* i *Valerianella*.

I u Žutoj lokvi i Brlogu na brzu smo ruku nješto polovili.
Nješto više vremena mogosmo svojoj lovakoj zabavi posvetiti u
Otocu, gdje smo na jednom brežuljku ruševinom okrunjenom
— a ispinje se odmah do grada — cijeli sat lovili po bujnoj
travi i sakupili prilino bogatu lovinu.

Bilo je ve kasno na veer, kad smo preko Vrhovina i Ba-
binoga potoka po najljepšoj mjesecini prispjeli u Leskovac.

Leskovac, gdje se u ednoj gostionici nadje prilino dobar
konak, udaljen je od glasovitih Plitvika jezera samo njekoliko
asova, pa se odavle i najzgodnije može poi da ih razgledaš.
Majstorski zasnovani novi put, koji su baš za našega posjeta
dokonali, vijuga se od Leskovca duž jezera tako, da se putnik
ve sa kola može nasladjivati predivnom panoramom. Duž srednjih
se jezera vijuga i tako zvana Stetanijin putanj, uredjena za

posjeta prejasne prestolonasljednice udove nadvojvodkinje Stefanić god. 1888. Na srednjem se jezeru „Kozjaku“ diže planinska kua, u kojoj stanuje kr. lugar, kod koga nadje putnik udoban konak i dobru podvorbu.

Vidi se u svemu, da se tu ozbiljno poradilo, da bi se posjet i razgledanje Plitvih jezera olakšao, koliko se ikako dade. Pa divna ova jezera sa svim pravom i zaslužuju, da hodoaste do

[Begin Page: Page 38]

38

njih turiste iz bliza i daleka! Broj posjetnika raste od godine do godine, a rasao bi jamano mnogo brže, da je put do jezera udobniji; da bi n. pr. ovuda jurila željeznica. Nu i sada posjeće Plitvička jezera prilino mnogo turista iz bliza i daleka ; jer u knjigi posjetnika, što je u gospodarstvu u Leskovcu, bilo je na dan našega posjeta ubilježeno za onu godinu već 208 posjetnika.

Dne 29. srpnja u jutro prevalismo na kolih put od 8 1 / 2 kilometara od Leskovca do planinske kue, a odanle krenusmo pješice krasnom bukovom šumom do najdonjeg jezera, gdje nam se vrlo slikovito prikaza veliki slap Korane.

Lovina je kukaca bila ovdje slabo izdašna, te mi je osim stjenice Aradus Brenske Reut, dala samo jednu jedinu za našu faunu, novu vrstu, i to cvrka Agallici limbata Kb.

Nješto obilnija je bila lovina po gorskim livadama uz Soljin put, prekritim bujnom vegetacijom, koje smo pretražili poslije podne. Fauna kukaca koli ovdje, toli u ope, po cijeloj okolini jezera podpuno se sudara s gorskim predjelom. To pokazuje ve nazonost alpske strižibube (*Rosalia alpina*), alpinskoga okaa (*Parnassius Apollo*) i drugih gorskih žitelja. Tu smo na vrijesu (*Erica carnea*) našli vrlo esto *Nysius punctipennis* H-Sch. i *Macroplax Preyssleri* H-Sch.

Kasno po podne vratismo se u Leskovac, ali nam još dosta preostajaše vremena, da se ogledamo po bližnjoj okolini. Pretražio sam bujne livade i šumu mješanu što od crnogorice, a što od bjelogorice. Livade su doduše bile ve pokošene, ali po živicama od vrba, joha i ljesaka sabrao sam ipak lijep broj Capsida i Cicadellina. U mješovitoj šumi iznenadila me je velika oskudica onih hemiptera, koji živu na crnogorici; uza sve svoje revno nastojanje nisam sa jelva (*Abies excelsa*) mogao stresti upravo ništa do njekoliko *Lygus rubricatus* Fali. i *Thamnoleuix abietinus* Fali.

Sutradan rano ostavisnio Leskovac, pa krenusmo put Senja istim putem, kojim smo i amo putovali, naime preko Otoca. Kod Melnika pretražim po drugi put bujad uz cestu i polovini na njoj opet njekoliko primjeraka *Trioza Centra nthi* Vali.

Cim smo prekoraili prevalu Vratnik, pozdravi nas glasno cvranje primorskih cvraka. Budui da se Vratnika prevala ispinje do 678 metara više mora, to neima sumnje, da cvrki-

pjevai dopiru do te visine. Dva dana iza loga slušao sam pjc-

[Begin Page: Page 39]

39

vanje cvraka na željeznkoj postaji Meji, dakle u visini od 444 metra više mora. Koje su vrste ovi cvrki bili, nisam žalibože mogao odrediti ; nu držim da je na oba mjesta bila Tettigia Orni L. Bilo bi za cijelo vrlo zanimljivo odrediti granicu do koje dopiru razliite vrste cvraka-pjevaa po Primorju.

Dok su se naša kola spuštala po vrlo vješto izvedenim okukama sa prevale Vratnike, ostavio sam kola, da prijecima sadjem niz brdo, pa ni tu nisam propustio zgode, te se za svojini ljubimci ne ogledam. Pretražio sam uz drugo i crni bor (P)ius austriaca), koji tu raste u veim i manjim skupovima, te sam sa njega osim Gastrodes ferrugineus L. stresao još drugi manje obine vrste polukrilacà, koji živu na crnogorici na ime: Alloeotomus gothicus Fali. i Pilopkorus bifasciatus Fabr.

Gotovo pred samim gradom Senjom zahvati nas opet neprijazna bura, koja je za našega izbivanja bila jenjala, kako nam kazivahu znanci.

S toga se 31. srpnja oprostismo s burnim Senjom i svojim ljubeznim prijateljem drom. Langhoffer-om, te se u 2 sata po podne ukrcasmo na paroplov „Velebit", koji nas prenese ravno

na Rieku. Sutradan se oputisao željeznicom kui — s iskrenom zahvalnošću u srcu prema svoj onoj gospodi, koja su nas za našega izleta na svim mjestima tako prijazno doekivala i potpomagala.

U ovim redcima navodim sustavni popis od 251 vrste polukrilaca, što sam ih na cijelom svom izletu polovio. Nove vrste i odlike: *Neides procerus*, *Lygus apicalis* var. *inops*, *Idiocerus Brusinae* i *Thamnotettix fuscouenosus* var. *inornata*, opisati u i objelodaniti u l'rancezkom asopisu „*Revue d'Entomologie*“.

.A.. Heteroptera.,

Penta tomidae.

Coptosoma scutellatum Geoflr. (*globus* Fabr.) — Bakar i Plitvice, tamo i „in copula“.

Odontoscelis dorsalis Fabr. — Plitvice.

Odontotarsus grammicus L. — Rieka i Senj, — na potonjem nailazištu u stanju kukuljice.

[Begin Page: Page 40]

40

Eurygaster maura L. — Žuta Lokva, Otoac i Plitvice.

Vilpianus Galii Wolff. — Bakar i Senj, — tu i u stanju kukuljice.

Tholagmus flavolineatus Fabr. — Crikvenica, jedan primjerak.

Graphosoma semipunetatum Fabr. — Bakar, u stanju liinke.

Sehirus sexmaculatus Ramb. — Otoac, uz razvite primjerke još liinke i kukuljice.

Sehirus dubius Scop. — Izvorna vrst kod Bakra ; odlika sa crnom krilnom opnom (var. melanoptera H-Sch.) kod Rieke; kuljica kod Crikvenice.

Aeia acuminata L. — Bakar i Otoac.

Aelia rostrata Boh. — Otoac.

Stagonomus italicus Gmel. (bipunetatus Fab.). — Otoac, i kao kukuljica.

Eusarcoris melanocephalus Fabr. — Kod Bakra i Cirkvenice samo liinke i kukuljice.

Staria lunata Hahn. — Kod Crikvenice u stanju kukuljice ; kod Senja i Otoca savršeni primjeri.

Peribalus vernalis Wolff. — Bakar kao kukuljica.

Peribalus sphacelatus Fabr. — Bakar, Crikvenica i Senj ; kod Rieke
kukuljice.

Carpocoris fuscispinus Boh. — Rieka i Otoac, na obih nalazištih
uz potpuno razvite primjerke i kukuljice ; Plitvice.

Carpocoris purpureipennis De Geer (*nigricornis* Fabr.) — Bakar,
Crikvenica, Senj i Plitvice.

Dolycoris bacearum L. — Rieka. Bakar, Otoac, Plitvice, Leskovac
i Vratnik, — na potonjih nalazištih i u stanju kukuljice.

Palomena prašina L. — Bakar i Crikvenica, na obih nalazištih i
kukuljice; Senj i Plitvice samo liinke.

Nezara viridula L. - Rieka ; kod Bakra mlade liinke. Kod Cri-
kvenice našao sam zelenu izvornu vrst, gdje se je parila s
odlikom var. *torquata* Fabr.

Piezodorus lituratus Fabr. (*incarnatus* Germ). — Izvorna vrst uz
liinku i kukuljicu kod Bakra; liinka i kod Crikvenice; jedno-
bojna odlika (var. *alliacea* Germ.) kod Rieke.

Rhaphigaster nebulosa Poda (*grisea* Fabr.). — Liinke i kukuljice
pod korom vodoklena (Plalaims) kod Senja.

Eurydema ornatum L. — Kod Rieke na zelju; Senj.

Eurydema festivum L. — Izvorna vrst kod Senja; var. pietà H-Sch.
kod Rieke.

[Begin Page: Page 41]

41

Eurydema oleraceum L. — Plitvice, Leskovac i Žuta Lokva, na
obih potonjih nalazištih i u slanju kukuljice.

Coreidae.

Centrocoris variegatus Kol. — Girkvenica.

Mesocerus marginatus L. — Otoac kao kukuljice; južna odlika

sa dužimi ticali (fundator H-Sch.) kod Rieke i Crikvenice

takodjer samo kukuljice.

Syromastes rhombeus L. (*sinuatus* Fieb.) — Kod Crikvenice samo

kukuljice.

Syromastes quadratus Fabr. — Plitvice.

Gonocerus Juniperi H-Sch. — Kod Crikvenice i Senja na grmlju

borovice uz savršene kukce još liinke i kukuljice.

Gonocerus acutangulatus Goeze (*venator* Fabr.). - Kod Rieke i

Senja, na obih nalazištih samo liinke i kukuljice.

Ceraleptus obtusus Bruii, (*squaiidus* Costa) — Crikvenica.

Loxocnemis dentator Fabr. — Kod Rieke i Crikvenice.

Dasycoris hirticornis Fabr. (*hirsutus* Fieb.) — Kod Rieke, Crikvenice i Senja; koci Bakra kukuljice.

Camptopus lateralis Germ. — Rieka, Bakar, Cirkvenica i Otoac.

Alydus calcaratus L. — Otoac.

Stenocephalus albipes Fabr. - - Kod Crikvenice, kao kukuljica.

Therapha Hyoscyami L. — Rieka, Bakar, Plitvice i Leskovac.

Corizus crassicornis L. — Kraljevica, Žuta Lokva. Otoac, Plitvice

i Leskovac. Svetlijia odlika (abutilon Rossi) kod Crikvenice,

Senja i Otoca.

Corizus hyalinus Fabr. — Kod Senja uz savršena kukca još liinke

i kukuljice; kukuljice i kod Bakra.

Corizus capitatus Fabr. — Bakar i Plitvice.

Corizus parumpunetatus Schill. — Otoac, Plitvice i Leskovac.

Maccevethus lineola Fabr. (*errans* Fabr.). — Senj.

Lygaeidae.

Lygaeus saxatiüs Scop. — Kod Bakra obian uz kukuljice na cvijeu od žute štitarke (*Ferulago galbanifera*) ; i kod Senja.

Lygaeosoma reticulatum H-Sch. — Kod Rieke „in copula“ ; kod

Bakra, Cirkvenice, Senja i Otoca, na veini nalazišta uz podpuno razvite kukce i u stanju kukuljice.

[Begin Page: Page 42]

42

Nysius Senecionis Schill. — Kraljevica i Crikvenica.

Nysius putictipennis H-Sch. — Plitvice; obian.

Cymus clavicularis Fall. — Bakar, Meinice i Leskoyac.

Berytus tipularius L. — Kod Leskovaca u stanju kukuljice.

Neides procerus Horv. — Kod Senja jedan primjerak u travi

Metacanthus elegans Gurt. — Kod Rieke na *Ononis spinosa*; kod Bakra „in copula”, ali i još u stanju kukuljice.

Henestaris laticeps Gurt. — Kod Bakra na morskom žalu.

Heterogaster Artemisiae Schill. — Plitvice i Leskovac.

Platyplax Salviae Schill. -- Kod Žute Lokve i Otoca kukuljice.

Macropiax Preyssleri Fieb. — Plitvice, obian kao kukuljica mu.

Rhyparochromus praetextatus H-Sch. -- Senj.

Plinthisus hungaricus Horv. — Kod Crikvenice nije rijedak; i kuljice mu.

Stygnocoris faustus Horv. — Kod Crikvenice, rijedak pod suhimi biljevnimi ostaci.

Stygnocoris fuligineus Geoftr. (*arenarius* Hahn). — Crikvenica i Otoac.

Lasiocoris anomalus Kol. — Crikvenica i Senj.

Aphanus quadratus Fabr. — Crikvenica.

Aphanus Reuteri Horv. — Kod Crikvenice obian uz kukuljicu.

Aphanus pineti H-Sch. var. *confusa* Reut. — Kod Bakra, Crikvenice i Senja; na svih nalazištih obian kao i liinke i kukuljice mu.

Aphanus Pini L. Žuta Lokva i Plitvice u stanju kukuljice.

Aphanus phoeniceus Rossi. — Bakar, Crikvenica i Plitvice; tu i kukuljica.

Beosus maritimus Scop. (*Iucus* Fabr.). — Kod Ricke u stanju kukuljice.

Emblethis Verbasci Fabr. — Bakar.

Emblethis griseus Wolff. — Kod Senja uz kukuljicu.

Scolopostethus decoratus Hahn. — Leskovac

Gastrodes ferrugineus L. — Vratnik, strešen sa crnoga bora

(Piius austriaca).

Pyrrhocoris apterus L. — Senj.

Tingidae.

Zosmenu maculatus Lap. — Otoac.

Eurycera cornuta Thunb. — Plitvice.

[Begin Page: Page 43]

43

Tingis maculata H-Sch. — Plitvice, loli dugokrilna koli kusokrilna

l'orina.

Tingis capucina Germ. — Kod Crikvenice samo kusokrilni primjerici.

Catoplatus carthusianus Goeze (Eryngii Late). — Crikvenica.

Monanthia Echii Sehr. (Wolffii Fieb.). — Kod Leskovea na Echium

litigare uz kukuljicu.

Aradidae.

Araus dilatatus Dui". — Plitvice, pod bukovom koroni uz kukuljicu.

Aratis us corticalis L. — Plitvice, kao kukuljica pod bukovom korom.

Aradus Brenskei Reut. -- Plitvice, više razvilih primjeraka i kuljica na istih mjestih kao i obje prijašnje vrste.

Hydrometridae.

Gerris lacustris L. — Plitvice, na vodi u najgornjem jezeru.

Reduviidae.

Harpactor iracundus Poda. — Kod Crikvenice i Senja, uz razvite

primjerke još i posve mlade liinke.

Coranus aegyptius Fabr. — Kod Cirkvenice nije rijedak; i kao

kukuljica.

Nabis lativentris Boh. — Rieka, Bakar, Kraljevica, Crikvenica,

Senj, Žuta Lokva, Otoac, Plitvice, Melnice i Vratnik; na

najviše nalazišta uz savršene kukce još liinke i kukuljice.

Nabis ferus L. — Rieka, Crikvenica, Senj, Žula Lokva, Brlog.

Otoac i Leskovac ; tu i tamo i u stanju kukuljice.

Cimicidae.

Cimex lectularius L. — Rieka i Bakar, u svakom stupnju razvoja.

Piezostethus cursitans Fali. - - Plitvice pod bukovom korom toli

kusokrila koli dugokrila odlika.

Triphleps nigra Wolff. — Žuta Lokva.

Triphleps Horváthi Reut. — Rieka, Bakar i Vratnik.

Triphleps minuta L. — Vratnik, Brlog i Leskovac.

Capsidae.

Stenodema calcaratum Fali. — Bakar.

Stenodema virens L. var. *fulva* Fieb. — Otoac.

[Begin Page: Page 44]

44

Stenodema laevigatum L. — Brlog-, Otoac i Plitvice.

Notostira erratica L. — Crikvenica, Senj i Otoac.

Trigonotylus ruficornis Geoffr. — Senj i Plitvice.

Miris dolabratus L. — Leskovac.

Monalocoris Filicis L. — Plitvice i Vratnik, esto na bujadi.

Phytocoris Ulmi L. — Plitvice.

Phytocoris ustulatus H-Sch. — Crikvenica.

Calocoris bipunctatus Fabr. — Žuta Lokva, nije rijedak; Plitvice i Leskovac.

Calocoris lineolatus Goeze (Chenopodi - ! Fall). — Rieka, Bakar, Crikvenica, Senj Žuta Lokva, Otoac, Plitvice i Vratnik, svagdje obian; na više nalazišta i u stanju kukuljice.

Calocoris vandalicus Rossi. — Žuta Lokva, i kao kukuljica; Otoac, Plitvice i Leskovac.

Calocoris seticornis Fabr. — Leskovac.

Stenotus binotatus Fabr. — Leskovac.

Lygus pratensis L. — Crikvenica, Žuta Lokva, Brlog, Plitvice, Leskovac i Vratnik. Svuda vrlo obina vrst; na veini nalažišta i slabo pustena odlika fcampestris auct.)

Lygus rubricatus Fali. — Leskovac na jelah (Aries excelsa).

Lygus apicalis Fiel:-, var. inops Horv. — Kraljevica i Crikvenica, tu i u slanju kukuljice.

Lygus lucorum Mev. — Leskovac.

Lygus Ka'mii L. — Žuta Lokva i Leskovac.

Lygus campestris L. (Pastinaceae Fali.) — Žuta Lokva.

Poeciloscytus Gyllenhali Fall. — Bakar, Crikvenica, Otoac i Leskovac.

Poeciloscytus unifasciatus Fabr. — Otoac i Plitvice.

Poeciloscytus Asperulae Fieb. - Crikvenica. Ova se životinjica obenito smatra samo odlikom prijašnje vrste; nu ja ju držim samostalnom i dobrom vrstom.

Camptobrochis punctulata Fali. — Rieka, Crikvenica i Žuta Lokva.

Liocoris tripustulatus Fabr. — Crikvenica, Žuta Lokva, Leskovac

i Vratnik, na koprivi.

Deraeocoris laniarius L. — Bakar, Crikvenica, Žuta Lokva, Plitvice i Leskovac.

Alloeotomiis gothicus Fali. — Vratnik, sa kukuljicom na crnom boru (*Piius austriaca*).

[Begin Page: Page 45]

prijašnjom vrsti.

Pilophorus perplexus Scott — Leskovac, na vrbini grmlju.

Pilophorus clavatus L. — Plitvice i Leskovac, na johi

Pilophorus pusillus Reut. — Crikvenica, i kao kukuljica, na hrastu.

Pilophorus confusus Kb. — Plitvice.

Systellonotus triguttatus L — Rieka.

Halticus luteicollis Panz. — Bakar.

Halticus apterus L. — Bakar, Crikvenica, Žuta Lokva i Plitvice

Halticus pusillus H-Sch. — Bakar, obian.

Orthocephalus saltator Halm. — Žuta Lokva.

Orthocephalus vittipennis H-Sch. — Sa prijašnjom visti.

Macrolophus nubilus H-Sch. — Bakar i Senj, na obih nalazištih
i kukuljice.

Dicyphus errans Wolff. — Rieka i Bakar, tamo i u stanju kukuljice.

Dicyphus globulifer Fali. — Rieka.

Globiceps cruciatus Reut. — Bakar.

Globiceps flavomaculatus Fabr. — Leskovac.

Orthotylus marginalis Reut, (*nassatus* Fali). — Plitvice i Leskovac, na vrbah.

Heterotoma merioptera Scop. — Plitvice.

Malacocoris chlorizans Panz. — Bakar.

Megalocoleus molliculus Fali. — Žuta Lokva i Otoac.

Macrotylus Paykulii Fall. — Crikvenica, uz kukuljicu na Ononis spli tosa.

Macrotylus atricapillus Scott. — Bakar, na morskom žalu nije riedak na *Pulicaria graveolens*.

Psalius varians H-Sch. — Bakar.

Psallus roseus Fabr. Reut. — Leskovac, na vrbah.

Plagiognathus alpinus Reut. — Leskovac, na *Mentha pulegium*.

Plagiognathus Chrysanthemi Wolff. (*viridulus* Fall.). — Plitvice i Leskovac.

Plagiognathus fulvipennis Kb. — Žuta Lokva i Leskovac.

Plagiognathus albipennis Fali. — Crikvenica.

Chlamydatus pullus Reut. — Plitvice.

[Begin Page: Page 46]

46

T3. Homoptera.

Jassidae.

Nlegophthalmus scanicus Fall. — Bakar i Crikvenica.

Idiocerus scurra Genti. — Crikvenica.

Idiocerus Brusinae Horv. — Bakar, samo jedan primjerak.

Idiocerus notatus Fabr. — Bakar.

Idiocerus tibialis Fieb. — Bakar.

Idiocerus lituratus Fali. — Leskovac, na vrbali.

Idiocerus aurulentus Kb. — Crikvenica, na grmlju od jagnjedi.

Macropsis lanio L. — Rieka, na hrastovih

Pediopsis virescens Fabr. var. *graminea* Fabr. — Crikvenica i
Leskovac, na vrbah.

Pediopsis nana H-Sch. — Žuta Lokva, Otoac, Plitvice i Vratnik.

Agallia limbata Kb. (*dimorpha* Low.). — Plitvice, jednu sam ženku
našao blizu planinske kue.

Agallia venosa Fall. — Rieka, Bakar, Žuta Lokva i Plitvice.

Tettigonia viridis L. — Leskovac, na vlažnih mjestih.

Euacanihus interruptus L. — Žuta Lokva, Brlog. Plitvice i Leskovac.

Acocephalus nervosus Sehr, (*striatus* Fabr.). — Rieka. Bakar.
Crikvenica, Žuta Lokva, Plitvice i Leskovac, svagdje obian

Acocephalus trifasciatus Geoffr — Rieka i Gvikanica.

Acoepbalus albifrons L — Bakar.

Selenocephalus obsoletus Germ. — Rieka i Bakar.

Selenocephalus stenopterus Sign. — Crikvenica i Senj.

Deltocephlaus calceolatus Boh. — Plitvice.

Deltocephalus picturatus Fieb. — Bakar, Otoac i Plitvice.

Deltocephalus pulicaris Fali. — Brlog.

Deltocephalus striatus L. var. *straminea* Fieb. — Kraljevica, Crikvenica, Senj, Otoac i McInice.

Platymetopius guttatus Fieb. — Senj, samo jedna ženka.

Jassus furcatus Ferr. — Bakar.

Jassus mixtus Fabr. — Plitvice.

Goniagnathus brevis H-Sch. — Crikvenica.

Athysanus striola Fali. — Plitvice.

Athysanus erythrostictus Leth. — Bakar.

Athysanus plebejus Zett. — Bakar i Kraljevica.

Athysanus sordidus Zett. — Bakar, Crikvenica i Senj.

[Begin Page: Page 47]

Athysanus variegatus Kb. — Rieka, Bakar i Crikvenica.

Athysanus lurdus Fen*. — Bakar i Crikvenica.

Thamnotettix fenestratus H-Sch. — Rieka, Bakar i Crikvenica.

Thamnotettix fuscovenosus Ferr. var. *inornata* Horv Rieka,

jedna ženka.

Thamnotettix croceus H-Sch. — Bakar i Girkvenica.

Thamnotettix abietinus Fali. — Leskovac, na jelah (*Abies excélsa*).

Thamnotettix cruentatus Panz. — Plitvice, obian.

Phlepsius intricatus H-Sch. — Crikvenica, više razvitih primjeraka

i kukuljica.

Grypotes illyricus Kb. — Rieka i Bakar.

Cicadula vittiventris Letb. — Crikvenica, samo jedna ženka, koju

mi je sam gosp. L. Lethierv opredielio.

Cicadula sexnotata Fall. — Senj, Brlog. Plitvice i Leskovac.

Gnathodus punctatus Thunb. — Bakar, Crikvenica, Senj i Plitvice.

Chlorita flavesrens Fabr. — Crikvenica, Vratnik. Žuta Lokva i

Otoac.

Chlorita vittata Lcth. — Rieka i Bakar.

Chlorita viridula Fali — Rieka, „in copula“ ; Bakar, Crikvenica

i Senj.

Eupteryx filicum Newm. — Plitvice.

Eupteryx atropunctata Goeze (Carpini Geoffr.). Žuta Lokva

i Brlog.

Eupteryx Curtisi Flor. — Bakar, Brlog, Plitvice i Leskovac.

Typhlocyba Rosae L. — Bakar.

Typhlocyba tenerima H-Sch. — Bakar.

Zygina parvula Boh. — Rieka.

Membracidae.

Gargara Genistae Fabr. — Rieka, Bakar i Plitvice, tu i u slanju
kukuljice.

Cicadidae.

Tettigia Orni L. — Rieka i Crikvenica.

Cicada plebeja Scop. — Rieka.

Cercopidae.

Lepyronia coleoptrata L. — Plitvice.

Aphrophora Salicis De Gteer. — Plitvice, na vrbab.

[Begin Page: Page 48]

48

Aphrophora Alni Fall. — Bakar, Meinice, Plitvice i Leskovac.

Philaenus minor Kb. — Rieka, Bakar i Crikvenica.

Philaenus spumarius L. — Vratnik i Leskovac.

Fulgoridae.

Tettigometra virescens Panz. — Bakar.

Hyalesthes obsoletus Sign. — Rieka; Crikvenica, vrlo cesio na

konopljici (*Vitex agnus castus*).

Hyalesthes luteipes Fieb. — Bakar; odlika sa crnim tjemenom

(var. Scotti Ferr.), kod Crikvenice, ali i kod Bakra.

Oliarus Panzeri Low. — Crikvenica.

Almana hemiptera Costa. — Senj, sa kukuljicom.

Dictyophara multireticulata M. R. — Girkvenic, i u slanju kukuljice.

Dictyophara europaea L. — Bakar i Otoac, tamo i u stanju kuljice.

Caloscelis Bonellii Latr. — Bakar, sa kukuljicom pod kamenjem;

Crikvenica.

Peltonotellus quadriovittatus Fieb. — Bakar; liinke i kukuljice

kod Rieke i Crikvenice.

Issus dilatatus Oliv. — Bakar.

Hysteropterus nervosum Fieb. — Crikvenica na maslinah

Hysteropterus grylloides Fabr. — Bakar, vrlo obian ; i kukuljice.

Asiraca clavicornis Fabr. — Rieka, u slanju kukuljice.

Liburnia pellucida Bob. — Brlog, Plitvice i Leskovac.

Liburnia striatella Fali. — Rieka, Brlog, Plitvice i Leskovac.

Liburnia collina Bob. — Cirkvenica i Senj, samo dugokrila odlika.

Liburnia Aubéi Perr. — Rieka, Bakar, Crikvenica, Melnice i Otoac,

esto; na potonjem nalazištu i jedan dugokrili primjerak.

Stiroma Pteridis Bob. — Melnice i Plitvice, na bujadi (Pt&Hs

aquilina).

Psylidae.

Euphyllura olivina Costa. — Crikvenica, na maslinah.

Rhinocola speciosa Fior. — Crikvenica, liinke u lišu na rubu

zavinutom od jagnjedi (*Populus nigra*).

Aphalara Calthae L. — Rieka.

Psylla Crataegi Sehr. — Melnice, na bujadi.

Psylla Foersteri Flor. — Leskovac, na jobi.

Psylla salicicola Frsl. — Leskovac, na vrbah.

[Begin Page: Page 49]

49

Trioza Centranthi Vali. — Meinice, nije rijedka na bujadi.

Trioza recondita Flor. — Rieka.

Aphididae.

Melanoxanthus Salicis L. — Plitvice, na vrbah, uz obalu najgor-

njega jezera.

Chaitophorus leucomelas Koch. — Crikvenica, na topolovu grmlju.

Lachnus Juniperi De Geer. — Crikvenica, na borovici.

Pterochlorus croaticus Koch. — Rieka i Crikvenica; u malih

kolonijah na hrastovih mladicah, gdje ga posjeuje crveno-

glavi mrav *Crema stoga ster scutellaris*.

Schizoneura Corni Fabr. — Žuta Lokva.

Schizoneura Ulmi L. — Crikvenica i Senj ; suhe šiške na bricstu.

Pemphigus affinis Kalt. — Otoac, prazne šiške na jablanu.

Pemphigus bursarius L. — Crikvenica i Otoac na jablanu.

Pemphigus pyriformis Licht. — Crikvenica, na istih stablih sa

prijašnjim.

Pemphigus vesicarius Pass. — Crikvenica, suhe šiške na topolovu

grmlju.

Pemphigus utricularius Pass. — Crikvenica, na trišlji (*Pistacia*

terebinthus).

Pemphigus semilunarius Pass. — Rieka, Bakar i Crikvenica na istoj

biljci, kao i prijašnji.

Pemphigus follicularius Pass. — Rieka, Bakar i Crikvenica, na

istoj biljci kao i prijašnje dve vrsti.

Tetraneura gallarum Ulmi De Geer. — Bakar, na korjenju živua

odlika na korjenju od *Panicum crus galli*; Crikvenica, suhe

šiške na briestovih.

Vacuna dryophila Sehr. — Rieka, na lišu od hrasta magariara

(*Querem pubescens*).

Chermes tardus Dreyf. — Leskovac, suhe šiške na jelah (*Abies*

excelsa).

Phylloxera Horväthi Dreyf. — Rieka, Bakar, Crikvenica i Senj,

nije rijedka na naliju liša od hrasta magariara (*Quercus*

pubescens).